

12/2009

Ročník XIX

Prosinec 2009

Cena 20 Kč

IKD

Informace královéhradecké diecéze

Eschatologie

Listopad dvacet let poté

Josef Pospíšil

Liturgický oděv v proměnách staletí

Když dobré skutky rozkvétají...

Cesta za hvězdou

Napsali nám...

Listopad dvacet let poté

V letošním roce měli obyvatelé České republiky příležitost připomenout si dvacáté výročí pádu komunistického režimu. Události ze 17. listopadu 1989 se také neodmyslitelně pojí se svatořečením Anežky České v Římě. To se odehrálo jen o několik dní dříve, 12. listopadu 1989. Oba významné mezníky novodobé historie našeho národa oslavil spolu s dalšími kněžími a laiky také královéhradecký biskup Mons. Dominik Duka, OP.

V pátek 13. 11. 2009 v 18.30 hod. sloužil v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové biskup Mons. Dominik Duka, OP bohoslužbu z památky sv. Anežky České. Touto bohoslužbou si její účastníci připomněli dvacet let od svatořečení Anežky České. Význam slavnostní chvíle podtrhl výrazný hudební doprovod, který přinesl díla dvou autorů – Missu sponsa Christi od Hendrika Andriessena a Te Deum op. 103 Antonína Dvořáka v podání Českolipského dětského sboru (sbormistr Petr Novák), katedrálního sboru Cantores Gradecenses, Harmonie východočeských filharmoniků (umělecký vedoucí Jiří Bečka) a Ondřeje Muchy (varhany) pod taktovkou Josefa Zadiny. Ze sólistů se představili Jana Heryánová-Ryklová – soprán a Zdeněk Hlávka – bas.

Po bohoslužbě ocenil biskup pamětní medailí celkem třináct laiků, kteří se zasloužili o rozkvet náboženského života v královéhradecké diecézi během dvaceti let svobody po roce 1989. Medaili obdrželi: Ludmila Müllerová, senátorka parlamentu ČR, za křesťanské svědectví ve vrcholové politice a podporu života místní církve, Jiří Hanuš, poslanec parlamentu ČR, za křesťanské svědectví ve vrcholové politice

Předávání pamětních medailí o svátku sv. Anežky České; foto: Luděk Bárta

a podporu života místní církve, Roman Línek, vicehejtman Pardubického kraje, za dlouholetou podporu církevních projektů a příkladnou spolupráci regionální samosprávy s církví – ocenění převzala jeho dcera Sandra Línková, Jindřich Skočdopole, starosta města Polná, za podíl na obnově polenského chrámu, zapojení církve do společenského života města a celkově příkladnou spolupráci místní samosprávy s církví, Jiří Krejčík za obětavou a velkorysou pomoc při obnově architektonického dědictví v diecézi, Jan Slavík za obětavou a velkorysou pomoc při obnově architektonického dědictví v diecézi, Jarmila Strejcová za příkladnou péči o kulturní a duchovní život kostela a fary v Chotěborkách u Dvora Králové, Jan Jouza za celoživotní službu varhaníka a křesťanské svědectví v době komunistického režimu, Jan Líman za odborný přínos při obnově církevních objektů, Jaroslav Kolomazník, akademický sochař, za odborný

a umělecký přínos při obnově kostela, Ludmila Horáčková za dlouholetou obětavou pastorační službu mládeži, Václav Hájek za dlouholetou obětavou osobní službu královéhradeckým biskupům a Vojtěch Mátl za příkladnou obětavou službu biskupského ceremonáře a správce biskupské rezidence.

Stříbrná pamětní medaile byla vydána u příležitosti letošní návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v České republice.

Státní svátek Den boje studentů za svobodu a demokracii, připadající na úterý 17. 11. 2009, v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové připomněla slavnostní pontifikální bohoslužba – rekviem za oběti totalitních režimů –, při níž biskup Dominik Duka, OP vyznamenal laiky, kteří byli za komunismu pronásledováni kvůli víře a svědomí.

U příležitosti 20. výročí pádu komunismu v českých zemích udělil Dominik Duka, OP kříž etiopských dětských mučedníků za svědectví osobního a křesťanského života v době komunistického pronásledování v letech 1948-1989 deseti laikům: Otakaru Divíškovi, primátoru města Hradce Králové, za všechny občany města, kteří pod nátlakem totalitního režimu ohájili své svědomí a svou víru, Janu Petrofovi z Hradce Králové, Václavu a Drahomíře Vitvarovým z Nové Paky, Janu Vokasovi, gymnaziálnímu profesoru z České Třebové, in memoriam – vyznamenání převzal R. D. Miloš Kolovratník, děkan farnosti Česká Třebová, Danielu Reynkovi z Petrkovy, Jiřímu Reynkovi z Petrkovy, Bedřichu Šimůnkovi z Libštátu, Josefu Červenému z Dobrušky a Bohumilu Černíkovi z České Rybné.

Ramena kříže jsou symbolem setkání Boha a člověka. Toto setkání se uskutečňuje v Ježíši Kristu, jenž dal svůj život za své přátele a v němž se zjevuje Boží tvář. Stříbrné kříže pocházejí ze 60. let 20. století z Etiopie od dětí, které se při pronásledování křesťanů odmítly zřici své víry a položily pro ni život. Všem vyznamenaným a jejich rodinným příslušníkům biskup udělil apoštolské požehnání.

Vojtěch Macek, Luděk Bárta

Vyznamenání dne 17. listopadu 2009; foto: Luděk Bárta

Obsah

TÉMA: Svatý Pavel - apoštol národů: Eschatologie

Reportáž	2
Listopad dvacet let poté	
Rozhovor	4
Josef Pospíšil	
Stalo se	5
Z diecéze	
Téma	6
Svatý Pavel - apoštol národů: Eschatologie	
Duchovní život	8
Jan Zahradníček, Dům Strach	
Seniorům	9
Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze	
Farní společenství seniorů v Kostelci nad Orlicí	
Školství	10
Církevní základní škola v Borohrádku - škola rodinného typu	
To máme mládež	11
Dostali jsme směr a sílu...	
Papežská misijní díla	12
Oslava Světového dne modlitby za misie - misijní neděle	
Charitní listy	13
Ze života	17
Není Bohdaneč jako Bohdaneč	
Azylový dům pro těhotné ženy v tísni	
Deset let od smrti želivského opata Bohumila Víta Tajovského	
Oslava ve Žlunicích	
Pro volné chvíle	19
Křížovka	
Poutní místa v Královéhradecké diecézi	
Z biskupství	20
Diář biskupů	
Krátké zprávy	
Liturgický kalendář	
Úmysly apoštolátu modlitby	
Nabídky a oznámení	22
Duchovní, kulturní, vzdělávací a jiné programy	
Literatura a média	24
Proglas	
Karmelitánské nakladatelství, Paulínky	
Kultura	25
Liturgický oděv v proměnách staletí: 11. Situace po Druhém vatikánském koncilu a výhledy do budoucna	

Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové. **Redakce:** IKD, Velké náměstí 35, 500 03 Hradec Králové, telefon: 495 063 422, e-mail: ikd@diecezechk.cz, www.diecezechk.cz/ikd. **Šéfredaktor:** Mgr. Luděk Bárta, tel.: 737 215 332; **redakční rada:** P. ICLic. Karel Moravec, P. Mgr. Zdeněk Skalický, Ing. Mgr. Marie Zimmermannová, Ing. Hana Demlová, Mgr. Jaroslava Kopecká, Mgr. Bronislava Halbrštátová, Mgr. Petr Polehla, Ph.D., Mgr. Ludmila Horáčková, Jana Karasová. **Sazba a tisk:** JIPRINT Jihlava, tel. 567 304 720. **Evidenční číslo:** MK ČR E 10261. **Měsíčník. Cena:** 20 Kč. **Roční předplatné:** 220 Kč. **Bankovní spojení:** Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). **Sazba** freeware písmem Lido Střešovické písmolijny. **Uzávěrka příštího čísla:** 4. 12. 2009 Vychází s církevním schválením. Redakce si vyhrazuje právo na krácení dodaných textů.

Vážení čtenáři,

advent nám připomíná nejen první příchod Ježíše Krista do našeho pozemského světa, ale upozorňuje i na jeho druhý příchod ve slávě na konci věků. Hlavní článek tohoto čísla IKD se tedy příznačně zabývá eschatologií ve spisech svatého Pavla. V reportáži se ohledneme za oslavami dvaceti let života ve svobodné demokratické společnosti. V půlce prosince si připomeneme šedesáté výročí číhoštského zázraku. O tom, co se tehdy přihodilo, a zároveň o současnosti této malé farnosti jsem si povídal s jejím duchovním správcem Mons. Josefem Pospíšilem. V závěrečném dílu seriálu o dějinách liturgického oděvu se autor zamýšlí nad trendy současnosti a nastiňuje vizi budoucnosti. Zároveň upozorňuje na některé nešvary, které se bohužel pevně zabydlují ve světě liturgie.

Toto číslo uzavírá další, již devatenáctý ročník diecézního měsíčníku. Dopředu prozradím, že ve spolupráci s novou kolegyní Mgr. Barborou Hronovou intenzivně připravujeme podobu IKD pro rok 2010. Věřím, že nám zachováte přízeň i v novém roce a že měsíčník své dvacáté „narozeniny“ důstojně oslaví.

Za redakci Vám přeji pokojné prožití Vánoc a radost z příchodu našeho Spasitele.

Luděk Bárta

Foto na titulní stránce:

Aleš Jakubec

Josef Pospíšil

Jméno malé obce na okraji Vysočiny je nesporně známé nejenom věřícím. Před šedesáti lety se zde odehrály dosud nevysvětlené události, které vstoupily do historie pod názvem číhošťský zázrak. Během mše svaté se na oltáři několikrát pohnul křížek. Poté zůstal v nepřírozané poloze stát. Ať si už jev vysvětlujeme jakkoli, jisté je, že byl počátkem jedné lidské tragédie. Rozruchu kolem události využila vládnoucí komunistická strana k zahájení první velké akce proti katolické církvi. Nutno poznamenat, že zamýšlený mohutný propagandistický efekt případu komunistům příliš nevyšel. P. Josef Toufar, který nevydržel nelidské vyšetřování Ladislava Máchy, se chystaného „monstrprocesu“ nedožil a po měsíci stráveném ve vězení umírá. V současné době již šestnáct let spravuje číhošťskou farnost Mons. Josef Pospíšil. Na počátku listopadu jsem se za ním vypravil, aby v rozhovoru přiblížil historii i současnost farnosti.

Zopakujme si, co se vlastně před šedesáti lety v číhošťském kostele přihodilo.

Během kázání při mši svaté o třetí adventní neděli 11. prosince 1949 Josef Toufar obrátil ruku ke svatostánku a řekl: „zde ve svatostánku je náš Spasitel“. Při těchto slovech se kříž na svatostánku pohnul. Nejdříve nalevo, pak napravo celkem třikrát, poté se stočil směrem ke kazatelně a zůstal stát v nakloněné poloze, jak je možné vidět na dobové fotografii. Pohyb křížku se opakoval na Boží hod vánoční 25. prosince a pak ještě 8. ledna 1950. Zajímavé je také svědectví otce biskupa Jiřího Paďoura, který vzpomínal, že když byl vrátným u otce kardinála Tomáška, přišel tam jeden pán, který se představil jako Řehoř Papež a mimo jiné mu řekl, že za jeho působení v Číhošti se pohyb křížku opakoval.

Páter Josef Toufar byl jako horlivý kněz trnem v oku místním komunistům, nevysvětlitelné události jakoby se hodily státním orgánům k zorganizování širšího tažení proti katolické církvi. Jak proběhlo zatčení Josefa Toufara a další proces?

Podle svědectví jeho neteře byl páter Toufar zatčen v sobotu navečer

dne 28. ledna 1950. Přišli za ním muži v kožených kabátech, kteří se představili jako novináři a chtěli se s ním podívat do kostela. Když ale vyšli ven z fary, donutili ho nasednout do auta a odjeli. Skutečně komunistická moc události v Číhošti využila, ne že ji předem připravovala. Hodila se do konceptu vyvinout nátlak na církve a odklonit sympatie prostých věřících od kléru. Číhošťská událost měla být veřejně projednávána, proto existoval zájem, aby páter Josef Toufar žil. Byla mu přidělena hlavní role v propagandistickém filmu „Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení“. Film měl přesvědčivě dokázat, že pohyb křížku byl zinscenovaný samotným Toufarem. Po převozu k natáčení do Číhoště kněz zkolaboval a musel být převezen do Borůvkova sanatoria v Praze. Pomoc však přišla pozdě a Josef Toufar dne 25. února 1950 zemřel. Film byl dotočen až po jeho smrti. Příslušníky StB sestrojený mechanismus pro pohyb křížku v něm ale nefungoval. Dalším krokem režimu bylo zatčení představitelů a příslušníků mužských řeholí. Jejich proces se odehrával v dubnu 1950 a byli v něm odsouzeni například želivský opat Vít Tajovský,

novoríšský opat Augustin Machalka či provinciál jezuitů František Šilhan.

Znovu se o Číhošti začalo mluvit v šedesátých letech a pak až po roce 1989. Na téma vzniklo několik televizních dokumentů a knižních publikací. Jak hodnotíte jejich přínos? Je dané téma skutečně vyčerpané? Spíše se zdá, že je tu ještě dost nejasností.

Stále existuje v případě mnoho otazníků. Zažil jsem spoustu zajímavých svědectví lidí, kteří do Číhoště přijíždějí. Někteří z nich se sami dostali do styku s vyšetřovateli otce Toufara, například s prokurátorem Karlem Čížkem.

Dokumentů vzniklo skutečně několik. Připomenu jeden z produkce České televize. Jednalo se o díl seriálu Takoví jsme byli my, dobří rodáci aneb Z letopisů Máselné Lhoty 1945-1995. Na motivy zdejší události vznikl i hraný film In nomine patris. U něj je potřeba zdůraznit, že se jedná o fikci nikoli dokument. V poslední době mě zaujala výpověď obhájce vyšetřovatele Ladislava Máchy Kolji Kubíčka v pořadu „Uvolněte se, prosím!“ Ladislav Mácha byl nakonec v devadesátých letech odsouzen na pět let. Je dobře, že dokumenty vznikly, je důležité si

připomínat naši minulost i s těmi stinnými stránkami.

Kdy jste začal v Čihošti působit? Jaká zde byla atmosféra? Pamatovali si zdejší lidé události z padesátých let nebo to byla pro ně zapomenutá historie?

Nastoupil jsem sem dne 1. prosince 1992. Zpočátku jsem spravoval farnost excurrento, bydlel jsem v nedaleké Světlé nad Sázavou. Lidé si samozřejmě na události padesátých let pamatovali, vždyť někteří je přímo zažili. V květnu 1990 byl u kostela odhalen k počtě Josefa Toufara pomník od akademického sochaře Romana Podhrázkého z Přibyslavi. Atmosféra počátku 90. let byla ještě velmi vřelá.

Zajímavé jsou i události v roce 1998, kdy se na okně fary objevilo znamení kříže. Jak se to stalo?

Přihodilo se to v prosinci, zrovna ve výroční den čihoštských událostí. Přijel otec biskup Dominik Duka, aby posvětil nový kamenný oltář a ambon. Tenkrát se zrovna ochladilo a nachumelilo asi půl metru sněhu. Během přípravy občerstvení ke slavnosti se v kuchyni farní budovy zapotilo okno a na něm námraza vytvořila pravidelný křížek. Vydržel tam až do druhého dne, do soboty, kdy jsme měli smírnou pobožnost. Úkaz se naštěstí podařilo jedné paní vyfotografovat.

Přiblížíte Vaše pastorační působení? Do povědomí širšího okruhu věřících se vepsaly tzv. smírné pobožnosti. Co je jejich obsahem?

Konáme je každou druhou sobotu v měsíci. Začínáme modlitbou svatého růžence, poté následuje mše svatá a soukromá adorace. Odpoledne je společná adorace a po ní probíhá ještě tzv. aktuální rozhovor. Zabývá se různými tématy, zaznívají svědectví i odbornější přednášky. Pobožnost není záležitost pouze místních lidí, někdy přijíždí i celé autobusy poutníků z větší dálky. V létě obvykle bývá účastníků více.

Smírná pobožnost, můžeme říci, se váže ke kříži. Kříž – eucharistie a její uctívání. Přinášet smír za hříchy své i druhých. K pokání nás ostatně vybízí i Panna Maria ve zjevení v Lurdech a Fatimě.

Jak formulovat poselství čihoštského zázraku pro člověka 21. století?

I po šedesáti letech Čihošť mluví - přimnout poselství Ježíše Krista se vším všudy, tedy i s obětí. Stejně jako páter Toufar kvůli těmto událostem položil život.

Luděk Bárta

Z diecéze

Kutná Hora – Sedlec (vm, lb) V sobotu 24. října 2009 se v 16 hodin uskutečnila pod vedením Mons. Dominika Duky, OP pontifikální mše svatá spojená se znovupožehnáním chrámu Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Kutné Hoře - Sedlci po celkové rekonstrukci. Jednalo se o velmi symbolický moment, protože letos zároveň chrám slaví třistaleté výročí od svého znovuvysvěcení v roce 1709. Tehdy se tak stalo po jeho opravě a dostavbě, neboť se od útoku husitů v roce 1421 nacházel v troskách. Nabízí se tu hezká paralela, protože také ve dvacátém století se sedlecký chrám nacházel po dlouhá desetiletí v zuboženém stavu a jeho rekonstrukce trvala přibližně stejně dlouhou dobu jako na počátku 18. století. Tento architektonický klenot byl vystaven podle vzoru severofrancouzské katedrální architektury v letech 1290 - 1320 cisterciáckým opatem Heydenreichem, tedy za neuvěřitelných 30 let. Po svém poboření v období husitských válek musel chrám čekat na obnovu až do konce 17. století. Přizvaný architekt Jan Blažej Santini Aichl navrhl rekonstrukci v originálním stylu barokní gotiky, který souzněl s dobovým historismem. Jedná se o tvořivou syntézu obou stylů a s mnoha Santiniho originálními stavební prvky. Katedrála, zapsaná od roku 1995 na seznamu kulturního dědictví UNESCO, je od letošního jara zpřístupněna veřejnosti. Její rekonstrukce trvala osm let a přišla na 70 milionů korun. Farnost v Sedlci přispěla na opravu 34 miliony korun, zbylou část prostředků věnoval stát a Evropská unie.

Hradec Králové (lb) Královéhradecké biskupství si připomnělo dvacáté výročí svatořečení Anežky České hned několika vzpomínkovými akcemi. Jednou z nich byla vědecká konference „**Církev, žena a společnost ve středověku**“. Dne 10. listopadu ji v Novém Adalbertinu ve spolupráci s Kabinetem regionálních církevních dějin při FF UHK a Katedrou náboženské výchovy a charitativní práce PdF UHK uspořádal Diecézní teologický institut. Zhruba 40 zájemců o kulturu a historii mělo možnost během celého dne vyslechnout třináct odborných referátů. Jak již název konference napovídal, zaměřila se nejen na samotnou postavu svěťce a vývoj jejího kultu, ale také na celý dobový kontext, v němž svatá Anežka Česká vyrůstala. Počátek 13. století se vznikem mendikantských (žebavých) řádů, především františkánů a dominikánů, nese ve znamení jisté revoluce, která narušuje ustálené formy západního mnišství. Jejich odmítnutí společného majetku a nutnosti setrvalost v odloučení od lidské společnosti znamenalo významný krok k činnému pastýřskému poslání po vzoru evangelní zvěsti. Nové formy zbožnosti nacházely úrodnou půdu především v rozvíjejícím se městském prostředí. Ruku v ruce s tím se měnil pohled na chudé a nemocné. Pod správou nově založených bratrstev a řádů dochází k budování sítě špitálů a útulků. V neposlední řadě jsme svědky rozvoje spirituality žen ať v rámci ženských větví zavedených řádů nebo prostřednictvím tzv. bekyňského hnutí. Program konference byl rozdělen do tří bloků. V prvním referenti přiblížili některé aspekty Anežčiny života. Zmiňme příspěvky Mgr. Marka Pučálíka, O.Cr. o roli svaté Anežky v založení nového špitálského řádu Křižovníků s červenou hvězdou či sr. Ludmily Pospíšilové, OSF o utváření řehole kláštera Na Františku. Druhý blok se zabýval postavením ženy ve středověké společnosti. Například Pavel Blažek, Dr. Phil. ukázal na rozboru sbírky kázání dominikána Humberta de Romanis možné ženské role a zároveň pohled představitele mužského světa na druhé pohlaví. O sv. Markétě Uherské, představitelce dobového fenoménu svatých princezen hovořila Dr. Maria Pretzschnner. Poslední část konference tématicky spojoval „druhý život“ sv. Anežky České. PhDr. Petr Kubín, Ph.D. přiblížil pokusy o svatořečení Anežky České ve středověku. Tvorbu českých rytců a medailérů inspirovanou postavou sv. Anežky představila PhDr. Věra Němečková, Ph.D. Všechny přednášky shrne chystaný sborník.

Svatý Pavel – apoštol národů

Eschatologie

Úvod

Eschatologie je onou částí teologie, která se zabývá posledními věcmi (eschata). Pro člověka v jeho duchovním svobodném rozhodování se jedná o nezbytný pohled dopředu na konečné naplnění této jeho vlastní, již určené existenciální situace z hlediska dějin spásy založených na existenci Ježíše Krista. Tento pohled dopředu umožňuje člověku chápat svou přítomnost jako už nyní skrytě přítomnou a definitivní budoucnost, která se v současnosti projevuje jako spása, pokud je přijata jako Boží dar. Eschatologie nemá být zaměňována s apokalyptickou literaturou, neboť ta se týká spíše posledních věcí pozemských.

Odkazy na eschatologii lze nalézt téměř ve všech Pavlových listech i v těch, které zřejmě sepsali jeho následovníci. Tato tematika je úzce spjata s dalšími podstatnými tématy Pavlovy teologie: s kristologií, pneumatologií, eklesiologií, soteriologií a antropologií.

Dvojozměrnost Pavlovy eschatologie

Pavlovu eschatologii lze charakterizovat jako dvojozměrnou (současnost/budoucnost, imanence/transcendence) někdy popisované jako rovina vertikální a horizontální (či kosmická a pozemská). Někteří biblisté upozorňují na Pavlovy židovské kořeny, které ovlivňují i jeho eschatologické vidění světa, jež se odráží i v jeho chápání dějin spásy rozdělených do dvou kvalitativně odlišných úseků na „již“ a „ještě ne“. Slavným zahájením eschatonu, posledního úseku pozemských dějin, a začátkem nového řádu je vzkříšení Ježíše Krista.

Odpověď na konkrétní otázky týkající se eschatologie

Oba dopisy soluňské církevní obci jsou sepsány jako odpověď na nejasnosti týkající se smrti některých tamních věřících před očekávaným druhým příchodem Páně. Pavel vysvětluje, že zemřelí nejsou znevýhodněni vůči žijícím ani vyloučeni ze společenství se vzkříšeným Pánem, neboť s ním budou spojeni, až přijde, a to dokonce dříve než žijí (srov. 1 Sol 4,13-5,11). Hlubší pochopení dané situace i Pavlova popisu ztěžuje to, že nevíme, jaké bylo chápání eschatologických skutečností mezi soluňskými křesťany, ani jak probíhal jejich předchozí dialog na toto téma a v neposlední řadě také nepřesnost samotného eschatologického textu.

Eschatologické předporozumění ovlivňuje Pavlova doporučení ohledně manželství adresovaná korintské církevní obci, v níž někteří zaujali asketický postoj k sexualitě na základě domnělého dosažení plnosti spásy v Kristu (srov. 1 Kor 7). Apoštol zdůrazňuje vzájemné povinnosti a odpovědnost mezi manžely. Těm, kdo nežijí v manželství, doporučuje (nepřikazuje!), aby do něj s ohledem na blížící se parusii (druhý příchod Páně) nevstupovali. Pokud však tak někdo učiní, nehřeší. Ve zmiňované eschatologické

perspektivě a z hlediska lepších předpokladů pro duchovní život vidí Pavel panictví a panenství jako dokonalejší stav.

Eschatologie a přítomnost

Pro Pavla je eschatologická naděje umístěná do budoucnosti spojená s přítomností a příchod eschatologické doby je podmíněn zjevením Ježíše Krista jako Božího mesiáše. V některých církevních obcích však jistota plnosti života v novém úseku dějin vedla k přeceňování křesťanské existence v současnosti do té míry, že se skutečnost vzkříšení těla v budoucím čase stávala téměř zbytečnou. V Korintu byl tento způsob chápání úzce spojen s duchovními dary. Apoštol odsuzuje tento entusiasmus jednak ironickými poznámkami (srov. 1 Kor 4,8) a jednak výkladem společného základu víry ve vzkříšení mrtvých v budoucnosti (srov. 1 Kor 15). Přítomnost je tedy podmíněna jak minulostí (smrtí a vzkříšením Krista), tak budoucností (Kristovou parusii na konci věků).

Eschatologie a Kristovo vzkříšení

Pavel považuje Kristovo vzkříšení za začátek nové doby a eschatologický Boží čin, který ovšem nelze chápat jen jako duchovní skutečnost nedějinné povahy. Samotné Ježíšově osobě je na základě oné vrcholné události přiznán dvojitý status synovství: je potomkem Davidovým i Synem Božím (srov. Řím 1,3-4). Kristovo vzkříšení je prvotinou (aparché) eschatologického vzkříšení věřících (srov. 1 Kor 15,20.23), neboť „mluvit o Kristově vzkříšení a popírat vzkříšení věřících by bylo totéž jako říkat, že vstane jen hlava, ale ne ostatní části těla“ (sv. Jan Zlatoústý). Protikladem prvního Adama, který se stal živou bytostí, je vzkříšený Kristus, jenž je duchem oživujícím a vzorem eschatologického lidství (srov. 1 Kor 42-54). Konečné vítězství Krista se projeví poražením všech jeho nepřátel, mezi nimiž zaujímá poslední místo smrt. Zatímco klíčovou porážku utrpěla v okamžiku Kristova vzkříšení, přesto ještě tělesná smrt uplatňuje svoji moc ve stvoření. Ta však bude definitivně zlomena při Kristově parusii a vzkříšení mrtvých (srov. 1 Kor 15,20-28.54-57).

Den Páně a poslední soud

Jedním z charakteristických témat prorocké literatury Starého zákona je den Páně (yom Yhwh), původně pojímaný jako den Božího zásahu ve prospěch jeho lidu a budoucí radosti plynoucí z osvobození ze všech neštěstí, nápravy všech křivd a porážky nepřátel Izraele. Některé prorocké knihy (např. Am, Ez, Iz, Zach, Sof, Mal, Joel) ve snaze povzbudit lid k věrnosti Hospodinu k tématu osvobození dodávají, že den Páně bude také dnem soudu Izraelského národa. Pavel přejímá toto židovské pojetí dnu Páně spolu s tematikou eschatologické spásy a budoucího

soudu, ale dále tyto myšlenky rozvíjí a v kristologické perspektivě Nového zákona mluví o dni Pána Ježíše Krista.

Den Páně a parusie Ježíše Krista

Jedním ze zajímavých míst Pavlových listů, kde se mluví o příchodu Mesiáše z nebe je 1 Kor 16,22, a to v souvislosti s významem aramejského vyjádření maranatha, které lze rozdělit dvojím způsobem: marana tha („Přiď, náš Pane!“) či maran atha („Náš Pán přišel.“) K tomuto místu se uvádí, že ono zvolání bylo součástí liturgické modlitby v rámci slavení večere Páně, a s ohledem na Zj 22,20 se dává přednost prvnímu způsobu výkladu, tedy prosbě o Kristovu parusii.

První církev musela čelit problému způsobenému odhalováním parusie, o které se mnozí domnívali, že nastane v poměrně brzké době. Zdá se, že to vedlo k postupnému od-eschatologizování křesťanské naděje, která se tak vzdalovala od židovských apokalyptických pojetí, jež spatřovala naplnění Božích zaslíbení v nepříliš časově vzdáleném příchodu Krista. Místo toho byl v duchu helénismu kladen důraz na přítomnost Krista v životě jednotlivých věřících a na mystické spojení Krista a církve. Eschatologie byla odtržena od dějin a budoucí naděje byla převedena do duchovní roviny. Pozdější Pavlovy listy (2 Kor, Flp) reagují na tento posun v chápání eschatologických skutečností.

Soud Boží a Kristův

Pavel ve svých listech spojuje Kristovu parusii s posledním soudem, při němž se všichni muži a ženy budou před Bohem zodpovídat za svůj život (srov. 1 Sol 3,12-13; Řím 2,1-11). Poslední soud bývá ztotožňován se soudem Božím, resp. Kristovým (srov. Řím 14,10; resp. 2 Kor 5,10). V širším významu patří právo soudit také církvi, která jedná ve jménu Kristově. Pavel tohoto práva využívá při odsouzení nemravného jednání a vyzývá církev, aby jednala podobně, neboť svatí budou soudit svět a anděly (srov. 1 Kor 5,3-5.11-13; 6,2-3).

Soud nad Satanem, jeho anděly a bezbožníkem

O Satanovi (či pokušiteli nebo ďáblovi) se mluví v Pavlových listech vždy jako o síle protivící se Bohu a škodící lidem. Toto pojetí je v souladu s eschatologickým dualismem židovských apokalyptických textů, které zaznamenávají vliv a moc Satana i zástupu jeho pomocníků v přítomné době. Jejich definitivní porážku považuje apoštol za jistou a soud nad Satanem přisuzuje moci Kristova kříže (srov. Řím 16,20; Kol 2,15).

Před druhým příchodem Páně se má objevit bezbožník podporovaný Satanem, člověk skrz naskrz hříšný, propadlý záhubě, protivník Boží (srov. 2 Sol 2,1-12). O koho se jedná, není zcela zřejmé. Může to být politická moc Říma, či sám císař, nebo dokonce postava antikrista z Apokalypsy. Obrazný popis tohoto oddílu připomíná výroky proti týrskému králi v Ez 28,1-19. Není ani známo, jaká síla jej zadržuje. Archanděl Michael, svědectví věřících, nutnost nejprve hlásat evangelium celému světu? I tento bezbožník bude zničen příchodem Krista (srov. 2 Sol 2,8).

Hlásání pohanům a spása Izraele

Pavlovo povolání za apoštola v návaznosti na jeho obrácení po setkání se vzkříšeným Kristem je povoláním podílet se na naplnění Božích zaslíbení přivést k sobě v plnosti času všechny národy. Svou apoštolskou službu chápe jako součást eschatologického jednání Božího, k němuž neodmyslitelně patří spása lidu, který si vyvolil. V Řím 9-11 se Pavel pokouší najít vysvětlení, jak je možné rozumět prorockým výrokům o Izraeli jako prostředku Boží spásy pro pohané národy, když část izraelského národa Krista jako spasitele odmítla. Tuto situaci hodnotí jako projev Boží prozřetelnosti umožňující „vstup pohanů do církve v plném počtu, a tak bude zachráněn celý Izrael“ (srov. Řím 11,25-26). Méně optimisticky popisuje jednání židů (zabití Krista, nepřátelský postoj k apoštolům) a jejich odplatu (Boží trest) v 1 Sol 2,13-16.

Proměna stvoření

Boží stvoření má být v budoucnu na základě díla vykoupení, které v něm působí, uvedeno do nového řádu bytí. Konečná podoba celého stvoření i lidské rasy má úzký vztah ke vzkříšení Ježíše Krista a nalézá své naplnění v jeho vládě. Budoucí vykoupení synů Božích a proměna stvoření je záměrem a touhou samotného Boha právě proto, že je dosud narušené a ohrožované utrpením kvůli hříchu prvních lidí. Náš vztah ke stvořenému světu je tedy podmíněn oním poznáním Božího zájmu o něj a vede nás k postoji ochrany přírody, neboť se tak ukazuje, že i my sdílíme jeho touhu a patříme k synům Božím. Ono očekávání je nutně spojené s utrpením nedokonalého stavu, který vnitřně skrze různé těžkosti tíhne k dosažení dokonalosti, která se u lidí projeví v plném přijetí za syny a ve vykoupení těla (srov. Řím 8,19-23).

Proměnu lidského těla chápe Pavel v souvislosti s Kristovým vzkříšením a podobou jeho oslaveného lidství. Způsobí to Kristova moc, která má kosmický rozměr, takže si může podřídit všecko (srov. Flp 3,21). Kristus, který se stává prostředníkem smíření mezi Bohem a celým stvořením, je nejen tím, který je obrazem Božím a byl zrozen před stvořením světa, ale předchází obnovené stvoření i tím, že je prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých (srov. Kol 1,15-20). Tajemství plánu spásy podléhá svobodnému Božímu rozhodnutí a ustanovení a spočívá v sjednocení všeho na nebi i na zemi v Kristu, až nastane plnost času. Jak řecké vyjádření anakefalaiósasthai tak latinské recapitulare naznačuje, že ono sjednocení předpokládá Krista jako „hlavu“ (srov. Ef 1,9-10).

Proměna lidství je již určitým způsobem zřetelná i v životě křesťanů v souvislosti se slávou Boží (kabod Yhwh), které dosáhl v plnosti vzkříšený Kristus. Věřící tuto slávu odrážejí tím, že se stále více přetvářejí k jeho podobě působením Pánova ducha. Budoucí zjevení Ježíše Krista je v eschatologické perspektivě sv. Pavla součástí konečného a definitivního zjevení slávy Boží (srov. 2 Kor 3,18; 4,4.6).

P. Tomáš Reschel

Jan Zahradníček

Dům Strach

Český básník Jan Zahradníček (1905 - 1960) patří k nejvýraznějším osobnostem meziválečné křesťanský orientované poezie. Již před válkou ostře protikomunisticky naladěný Zahradníček samozřejmě neunikl po únorovém převratu v roce 1948 zatčení. V červenci roku 1952 byl odsouzen v procesu s tzv. zelenou internacionálou ke třinácti letům vězení. Propuštění se dočkal až na amnestii v květnu roku 1960. Básnické tvorby se nevzdal ani během svého věznění. V nelehkých podmínkách vzniklo kolem sta básní. Většina z nich byla později Bedřichem Fučíkem uspořádána do sbírek *Dům strach* a *Čtyři léta*. *Dům strach* v sobě obsahuje verše z let 1951 - 1956. Poprvé byla básnická sbírka vydána exilovým nakladatelství *Sixty-Eight Publishers* v Torontu roku 1981. Jako ilustrativní doplnění rozhovoru o umučeném páteru Toufarovi otiskujeme Zahradníčkovu báseň *Dům Strach* ze stejnojmenné sbírky. Autor v ní popisuje ponurou atmosféru výslechů, které mají vězně zlomit a přimět k jakémukoliv doznání. Zmínku o číhoštském zázraku nalezneme i v jiných, buď přímo Zahradníčkových, nebo mu pouze připisovaných textech.

1
Vyslýchá se.
Ve všech čtyřadvaceti pokojích najednou.
Vždy jeden a dva a nezbytný ovšem psací stroj.
Ti dva s nudou se přehrabující v cizích útrobách.
A ten chudák jak na trní.

Tak začíná.
Hodina Bičování. Zde slova
nemají smyslu. Zde o barvách
hovoří slepý.
To nadpřirozená prostřednost všechno rovná
k obrazu svému...

Lelkují. Čistí si nehty. Konečně
jak u duchařů stroj náměsičně se roztukal.
Naléhají. Rozkřikují se. Udeří kolikrát.
Ó páchne tu krví, páchne slzami.
Není to nic tak nevinného,
jak by se zdálo.

Taková smutná zrudnost,
jak ji známe z některých surrealistických obrazů
civí na mne z těch obličejů jen přilepených
k trupům, jež se mohou podle potřeby vyměnit,
zatímco tvář zůstává jednou provždy.

Nevím, z které půjčovny masek je přinesli,
ale skutečně nezdají se.

Přesto však mají svou přízračnou existenci,
jak celý ten dům, ten pokoj má přízračnou existenci,
ten vesmír se svým vlastním pohybem kolem své vlastní
osy.
Jiný čas, jiná gravitace a jiný prostor
nás obklopují v tom domě výslechů,
jenž je a není.

Jeho dveře se otvírají a jeho dveře se zavírají
průvanem prázdna a po všech schodištích, po všech chod-
bách
na slepou bábu s námi hrají si. Vodí nás,

abychom zabloudili s tou páskou přes oči
sami v sobě,
očíslované hromádky neštěstí,
jež na všechno kývnou...

A zatím tam venku
přeslavný blankyt srpnový plný mráčků,
a pod ním skutečnou ulicí skuteční lidé chodí,
co z domu naproti z okna dokořán vykloněna
dívá se žena.

Mezi námi je chaos,
mezi námi mráz prázdnoty mezihvězdné,
již ona
s kočičí lhostejností
hledí sem dolů do té hloubky,
do všech čtyřadvaceti pokojů najednou,
kde se zkouší, kde se konají přípravy
k panoptikálnímu vystoupení té smutné zvrhlosti,
k té zběsilé maškarádě polomasek a polotváří,
již se má jednou všechno skončit.

2
Takový je
ten hrozný
A takový bude konec jeho.
Pád - jediný úkon přirozený, jenž zbývá tu.
Jediná možná bohoocta těchto míst prokletých.
Jen masky nic netuší. Usmívají se nejasně
a tímto svým čínským úsměvem hypnotizují chudáky,
co sedí jak na trní.

Nevím, jak na mapě budoucnosti Dům Strach je označen.
Ale dokud takové domy, takové hrozné domy
budou stát v našich ulicích, v našich městech,
vychýlen úpěnlivě tak zůstane
Kříž Číhoštský.

ZAHRADNÍČEK, Jan. *Dílo II, Pod bičem milostným, Stará země, La Saletta, Rouška Veroničina, Znamení moci, Dům strach, Čtyři léta*. Praha : Československý spisovatel, 1992, s. 306 - 308

Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze

Farní společenství seniorů v Kostelci nad Orlicí

Pan Rudolf Potštejnský zodpovídá ve farnosti Kostelec nad Orlicí za aktivity spojené s Českou křesťanskou akademií. Program je určen také lidem seniorského věku a zároveň přispívají k upevnění celého farního společenství. Pan Potštejnský je aktivním animátorem s mnoha výtečnými nápady, jak napomoci křesťanské osvětě blízkého i širokého okolí.

Prosím o Vaše stručné představení.

Jmenuji se Rudolf Potštejnský, jsem v duchodu, patřím do farnosti Kostelec nad Orlicí. V ní tvoříme my, senioři, početně značnou část společenství. I přes jistý věkový handicap se většina z nás snaží v rámci farnosti, pokud je to možné, aktivně pracovat a pomáhat tam, kde je to potřeba.

Ve farnosti se věnujete především pořádáním aktivit v rámci České křesťanské akademie. Co všechno podnikáte a jaký máte ohlas?

Místní skupinu České křesťanské akademie jsme založili již v roce 2004 a od té doby jsme uskutečnili více než 20 akcí, mezi nimiž

„Moudrost, vytrvalost a víra proroka Mojžíše je pro mě stálým příkladem.“

nechyběly přednášky s kulturní i duchovní tematikou, poutní a poznávací zájezdy, hudební pořady apod. Našimi hosty byla řada významných osobností z českého křesťanského okruhu, např.

Jan Sokol, Marie Svatošová, P. Jan Ragner, SJ, P. Miloslav Fiala, OPraem., provinciál dominikánů P. Benedikt Tomáš Mohelník, OP, P. Petr Pítha a mnozí další.

Dá se tedy říci, že aktivity spojené s akademií jsou zároveň jakýmsi farním setkáváním také seniorů anebo že jej do určité míry prozatím nahrazují?

Lze říci, že Česká křesťanská akademie se svými aktivitami snaží přispívat k upevnění našeho farního společenství, ale také iniciuje a nabízí setkávání křesťanů všech věkových kategorií a to i na ekumenické bázi, čímž se snaží plnit jeden ze svých hlavních cílů, kterým je křesťanská osvěta v nejširším slova smyslu.

Jaké máte plány a přání pro příští rok?

Jedním z nejzdařilejších projektů je cyklus přednášek představujících církevní řády, který realizujeme od roku 2006. V jeho rámci jsme již mohli poznat život a spiritualitu bratří jezuitů, dominikánů, maltézských rytířů, benediktinů a v letošním roce také salesiánů v podání světicího biskupa pražského Mons. Karla Herbsty, SDB. Fundované přednášky řádových bratří nám umožňují hlouběji poznat práci a život v jednotlivých řeholních komunitách a jejich přínos pro církev či evropskou civilizaci.

Která z biblických postav seniorského věku je Vám nejbližší a proč?

Vždy mě upoutávala postava Mojžíše, proroka a vůdce izraelského lidu, který s pomocí Hospodinovou vyvedl lid z egyptského zajetí a z područí faraónů. Jeho moudrost, vytrvalost a víra je pro mě stálým příkladem.

Veronika Čepelková

Nevíte, jaká témata probírat během setkání seniorů? Potřebujete inspiraci?

Diecézní centrum pro seniory nabízí jako pomůcku pro vedení společenství seniorů nová skripta P. Antonína Krasuckého, OP zaměřená na Žalmy – školu modlitby a života.

Objednávky tištěné verze, vyzvednutí skript a další informace: Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, mobil: 737 215 328, email: cepelkova@diecezechk.cz, dcs@diecezechk.cz.

Příspěvek na tištěnou verzi je 50,- Kč.

Na internetových stránkách www.dcschk.cz a www.animatori.cz je možné si skripta stáhnout zdarma.

Literární soutěž pro seniory a lidi středního věku

Diecézní centrum pro seniory vyhlašuje I. ročník literární soutěže pro seniory a lidi středního věku v těchto kategoriích:

- křesťanská poezie
- úvaha (o seniorském věku)
- pohádka (tematicky zaměřená především na prarodiče a vnoučata)

Délka prací není stanovena. **Svoje příspěvky zasílejte do 10. 12. 2009 na adresu:** Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové nebo email: dcs@diecezechk.cz.

Vždy uvádějte Vaše jméno, věk, celou adresu a zvolenou kategorii. Nejzajímavější příspěvky budou oceněny (knižní ceny věnovalo Karmelitánské nakladatelství) a některé také zveřejněny v občasníku Radost nebo na internetových stránkách diecézního centra <http://seniori.diecezechk.cz> a stránkách pro animátory seniory a seniorské aktivity www.animatori.cz.

Těšíme se na vaše příspěvky.

Církevní základní škola v Borohrádku

- škola rodinného typu

Školní rok běží na plné obrátky. Ve školách se chystají nej-různější akce s adventním a vánočním podtextem, v církevních školách samozřejmě spojené s důležitým křesťanským poselstvím, které bohužel na mnohých státních či obecních školách zůstává zapomenuto.

Zároveň se však základní školy pilně připravují na první setkání s budoucími školáky při zápisu do prvních ročníků, který bude na církevních základních školách v naší diecézi probíhat 15. a 16. ledna 2010. V Borohrádku, městečku nedaleko Týniště nad Orlicí, jsou základní školy dvě – obecní a církevní. Zeptali jsme se ředitelky Církevní základní školy v Borohrádku, Mgr. Blanky Roháčkové, čím je jejich škola specifická a proč si ji žáci (nebo jejich rodiče) vybírají.

Naše škola má sice jenom pět tříd prvního stupně, ale právě díky tomu můžeme říci, že je to škola skutečně rodinného typu. Učíme podle osnov Základní školy a podle školního vzdělávacího programu s názvem „Výchova – naděje společnosti“. Rodinné prostředí školy zajišťuje i malý učitel-ský kolektiv, který se mezi sebou dobře zná a vzájemně si pomáhá. Škola se nachází v klidné části parku nedaleko nádraží. Maximální počet dětí v pěti třídách je 75 žáků. To nám zajišťuje opravdu individuální vztah ke každému dítěti, jak výjimečně nadanému, tak k dítěti s vývojovými poruchami učení a chování, kterých v poslední době kvadratickou řadou přibývá. Těmto dětem je zajištěn individuální vzdělávací plán se shovívavým a osobním přístupem s přihlédnutím k jeho poruchám, často se slovním hodnocením.

Škola ale nemůže být jen o vážné práci. Mimořádné dny školního roku jsou pravidelně zahrnuty v celoročním plánu a znamenají nejen oživení školního života, ale jsou i nedílnou součástí mimoškolní a zájmové činnosti (počítače, hra na flétnu, keyboard či kytaru, keramický, sportovní nebo dramatický kroužek, kroužek rybářsko-přírodovědný, školní družina s výtvarným zaměřením).

V prosinci se připravujeme na vánoční besídku a Živý Betlém s koledami, hudebním doprovodem a živými zvířátky v ohradách před školou.

V době Adventu a před Velikonocemi se koná Tvoření, kdy s dětmi vyrábíme věnce, ozdoby a krásíme školu. Své výrobky pak nabízíme rodičům a všem příznivcům na tradičních školních jarmarcích. Čtvrtým rokem se úspěšně účastníme Tříkrálové sbírky pro Charitu, čímž se učíme nemyslet jen na sebe a pomáhat druhým.

Od podzimu do jara děti o velké přestávce otužujeme. Podporujeme projekt „Zdravý životní styl“, který také zahrnuje pravidelný pitný režim a zdravé svačiny bez sladkostí a pamlsků, s dostatkem ovoce, zeleniny, mléčných a celozrnných výrobků.

Všemi těmito akcemi a dalšími aktivitami se snažíme ovlivňovat příznivé klima školy, pohodu ve třídách

a spolupráci s rodiči, aby tzv. skryté kurikulum působilo pokud možno v souladu s tím oficiálně proklamovaným. Pomáhá nám přitom také výuka náboženství a etické výchovy po jedné hodině týdně v každé třídě a snaha o dodržování zásad Desatera v běžném životě. Velmi pozitivně je také ze strany rodičů vnímána výuka anglického jazyka už od první třídy.

Pro děti z okolních obcí zajišťujeme ranní svoz a odpolední rozvoz školním mikrobusem se jménem „Emánek“.

Každého, kdo by se chtěl přijít do naší školy podívat, rádi uvítáme a provedeme.

**Mgr. Blanka Roháčková, ředitelka
CZŠ Borohrádek**

ZŠ a MŠ Jana Pavla II. v Hradci Králové ve spolupráci s Křesťanským mateřským centrem Sedmikráska a Ústavem primární a preprimární edukace Pedagogické fakulty UHK

zvou všechny rodiče budoucích školáků
ve středu 9. prosince 2009 v 16 hodin
na přednášku PhDr. Blanky Křováčkové

Všechno, co jste chtěli vědět o první třídě

aneb Školní zralost a jiné otázky

- jak probíhá zápis? • je dítě na školu zralé? • kdy volit odklad? • je třeba dítě doma „předučovat“? • je mimořádně nadané? • není hyperaktivní? • nemá nějakou „dys“? • máme s ním zajít do poradny?

Velký prostor bude věnován konkrétním dotazům účastníků. Pro zájemce bude umožněna prohlídka prostor ZŠ a MŠ Jana Pavla II. a setkání s pedagogy, kteří rádi pohovoří o zkušenostech a požadavcích této školy.

Místo konání:

ZŠ a MŠ Jana Pavla II., Zieglerova 230, Hradec Králové (vedle Městské hudební síně)

Dostali jsme směr a sílu...

Rád vzpomínám na období, kdy jsem přišel do Červeného Kostelce. V živé farnosti se brzy vytvořilo společenství mládeže. Za nějakou dobu nás bylo několik desítek. V roce 1991 jsme prožili intenzivní přípravu na Světové setkání mládeže v Čenstochové. V rámci přípravy vyrostla první diecézní kapela, cvičila se choreografie pro český program a vznikající diecézní centrum pro mládež, které koordinovalo cestu tisícovky mladých do Polska, našlo své sídlo na faře. Z farnosti tehdy jelo za Janem Pavlem II. devadesát mladých lidí.

Uplynulo 17 let a mezi touto „mládeží“ se objevila myšlenka na setkání, které by připomnělo ona šťastná léta. Od touhy k činům nebylo daleko a tak vznikl tým, který připravil pozvánky, program a překvapení pro nás kněze. Díky jeho práci jsme mohli jedno podzimní sobotní odpoledne zase strávit spolu. Nečekal jsem tolik účastníků, tolik dětí... množství rodin, přijel P. Marián, který byl v oné době kaplanem, P. Filip, který mezi mladými našel povolání ke kněžství, Ludmila a Milada, které se staly řeholicemi. Rozhovory, společná mše svatá, pohostění, svědectví a modlitba, písně,... tak by se stručně dal přiblížit program oněch nadherných chvil, v kterých bylo skryto něco posvátného, něco z toho, co jsme kdysi spolu zažili, a také to, že nás Bůh provázel celou dobu, a my se mu neztratili.

Následující svědectví vznikla pro tuto stránku, ale především k Boží oslavě. Tak je potřeba je číst. Jasně z nich vysvítá, že mladí lidé potřebují možnost být spolu ve jménu Božím, a že někdy i krátká doba stačí, aby mladí prožili něco, co si odnesou do celého života. Živé společenství je místem nacházení povolání k manželství, ke kněžství i k řeholnímu životu. Mohu potvrdit, že tam, kde zazáří Bůh přítomný ve vzájemné lásce, tam se dokáže mladý člověk stejně nadchnout pro dobro, pro Boha, pro službu, jako kdysi...v tom je mládež podivuhodně stejná.

P. Pavel Rousek

„Setkání s přáteli, se kterými jsem sdílela roky dospívání a s knězem, který nás spojil, bylo jako přivonět ke květině v zahradě mých vzpomínek. A je to květina neobyčejné vůně i krásy. Tato sobotní událost mi pomohla si hlouběji uvědomit, jakým velkým darem je kněz, který mladým lidem rozumí, věnuje jim nezištně čas, porozumění, úsměv a laskavé slovo. A co víc: daruje kus svého srdce, aniž cokoliv čeká zpět! Díky tomuto knězi a partě mladých, jsem pubertu prožila mezi vrstevníky, které spojovala víra, setkání ve společenství a mnohé životní chvíle. To vše mi pomohlo prožít v radosti toto nelehké období, kdy člověk ještě nezkušený, činí vážná životní rozhodnutí. Děkuji za to Bohu a všem, kterých se to týká.“

Blanka

„Díky faktickému poznání živého Boha v našem společenství, jsme našli správný životní směr.“

Jsem hrdý na to, že někteří z našeho středu se rozhodli i pro zasvěcený život. Myslím, že ta semínka byla zasetá, či zalévána i uprostřed našeho společenství. Bohu díky za vše. Přeji si, aby i moje děti měly možnost toto prožít se svými vrstevníky.“

Jirka

„Uvědomil jsem si, kolik síly na svou životní cestu mám ze setkání v tehdejší společenství. Bylo kouzelné znovu sedět v kruhu a jako tenkrát prožívat modlitbu, zpěv, vyprávění, smích.“

Jako ostatní, i my jsme tam měli sebou děti. Naše prvozená patřila asi k nejstarším. Nedávno byla biřmovaná a začala chodit na své společenství. Rodiče někdy vzpomínají a vyprávějí dospívajícím dětem, jaké to bylo za jejich mládí. My jsme vyprávět nemuseli. Bylo to, jako bychom ji mohli vzít o ty roky zpět. Seděla s námi v kruhu společenství, ve kterém jsme se s manželkou seznámili. Díky Bohu! Dostali jsme tenkrát směr a sílu.“

Jenda

„Ze sobotního setkání jsem opravdu žila ještě několik dní (no, nešlo ani pořádně spát). Stále jsem myslela na slova kněží a na rozhovory se „starými kamarády“. Přála bych i našim dětem, aby mohly prožít takové společenství, jako jsme měli tenkrát my.“

Lenka

Oslava Světového dne modliteb za misie – Misijní neděle

Předposlední neděle měsíce října je na celém světě slavena jako „Misijní neděle“ nebo přesněji jako „Den modliteb za misie“. Přinášíme Vám úryvek z dopisu národního ředitele PMD k Misijní neděli 18. října 2009 a zvláště pak ohlasy alespoň z několika farností naší diecéze, které přibližují její oslavy.

„Drazí přátelé,

... mám radost, že prosba Sv. otce o podporu misíí nachází v naší zemi stále větší odezvu. Každým rokem se zvyšují i finanční dary od Vás – dobrodinců. Je úžasné, že za loňský rok jste věnovali téměř 30 milionů Kč! Chtěl bych Vám proto ze srdce poděkovat a ocenit Vaši lásku pro misie. Prostřednictvím Papežských misijních děl pomáháte stavět a opravovat kostely, kaple a fary, řeholní domy a bohoslovecké semináře, školy a formační centra, nemocnice a sirotčince. Podporujete též pestrou škálu život zachraňujících, katechetických, vzdělávacích, sociálních a léčebných programů. Z naší vlasti jsme za uplynulý rok sponzorovali projekty např. v Angole, Zambii, Ugandě, Malawi, Indii, Papui-Nové Guineji a Bangladéši. Ze všech těchto míst rád vyřizuji ujištění o denních modlitbách za dobrodince.

...nebojme se rozdělit o svůj chléb a svou víru. Právě to může být naší největší radostí!“

P. Jiří Šlégr, národní ředitel Papežských misijních děl

Letošní misijní neděle byla u nás zpestřena návštěvou diecézní kapely VeKa (Vesmírná kapela). Ta také doprovázela liturgickým zpěvem a hudbou nedělní bohoslužbu. Během homilie farnost zavítala alespoň na velké školní mapě do Zambie na návštěvu k tamním křesťanům. Jedním z poselství bylo umění radovat se i z malých, nepatrných věcí. Děti a nejen ony na základě Janova evangelia, kde zazněla Ježíšova modlitba za jednotu, přemýšlely nad pestrostí života křesťanů na celém světě, která se ale skládá v jednu úžasnou mozaiku okolo Krista, který je náš hlavní misionář. V obětním průvodu přinášely děti symbolické dary za všechny světové kontinenty a ty byly provázeny přímluvnými modlitbami. Po závěrečném požehnání byly všem k dispozici misijní kalendáře a další materiály. Také se uskutečnil z minulého roku osvědčený projekt Misijní cukrárny. Některé ženy z farnosti napekly sladké dobroty a věřící si tak za dobrovolný příspěvek odnášeli k nedělnímu obědu něco sladkého. Vedle tradiční nedělní (tentokrát misijní) sbírky se právě v projektu Misijní cukrárny a kalendářů vybrala úžasná částka 6 281,- Kč, která byla odeslána na konto PMD na pomoc lidem v daleké Zambii. Celá Misijní neděle byla ukončena odpoledním koncertem VeKy. Z ohlasů řady farníků bylo patrné, že se misijní neděle vydařila a vybraná částka, vzhledem k relativně malé velikosti farnosti, je důkazem otevřených srdcí i dlaní místních křesťanů.

Marek Výborný, Heřmanův Městec

V rámci misijní neděle jsme v Dolní Čermné měli biřmování, které udílel biřmovancům otec biskup Dominik Duka. Do obětního průvodu se nezapojily děti, ale pouze biřmovanci. Kromě chleba a vína k eucharistické oběti nesli tablo, které v misijních barvách znázorňovalo cestu směřující ke kříži (ke Kristu). Na cestě měl každý biřmovanec namalovanou stopu se svým křestním a biřmovacím jménem. Při obětním průvodu a předávání darů zněla melodie misijní hymny a následující komentář: „Pane, přicházíme, protože chceme spolupracovat na Tvém díle. Chceme s ochotou a radostí jít tam, kam nás posíláš. Proto s dary země přinášíme i svá srdce k proměnění. Každý za sebe teď chceme říci: „Pošli mě, půjdu já!“ Při obětování darů zazněla celá misijní

Misijní jarmark Misijního klubka č. 3

hymna, kterou zpívala a hrála naše dětská schola. Na misie jsme pamatovali také v přímluvách a věřící si mohli vybrat z velké nabídky misijních materiálů...

Sr. Ludmila Kubicová, Dolní Čermná

V Lanškrouně jsme tuto neděli uspořádali sbírku na misie, Misijní koláč a malý jarmark. Misijní koláč i jarmark jsme dělali poprvé, ale snažení naší farnosti bylo nad očekávání úspěšné. Při mši svaté zazpívala schola malých dětí, děti také nesly dary a zapojily se do čtení přímluv. Poté jsme se přesunuli do restaurace na faře, příznačně nazvané U Pastýře. Do misijního jarmarku přichystaly šikovné pletáčky svoje výrobky, bylo tam také hodně krásné bižuterie a další zboží. Protože zrovna nepršelo, děti si mohly zasoutěžit při hrách venku a jejich rodiče si mohli v klidu při kávě a čaji popovídat.

Byla to pěkná příležitost potkat se společně také mimo bohoslužby. Zúčastnila se velká část farníků a dohromady jsme mohli na misijní dílo zaslat částku přesahující 30 000,- Kč. Poděkování patří všem, kteří pomohli a zapojili se do práce.

Lída Šebrlová, Lanškroun

Během misijní neděle jsme zavítali do kostelů v Brezové a v Radiměři. Pan farář vzal také několik výrobků do farnosti Pohled, kde byly jen 4 babičky. I odtud však přivezl peníze. Celkový výnos z jarmarku činil 3 666,- Kč. Peníze jsou určené pro Papuu Novou Guineu na projekty k zajištění dostatku pitné vody a školní výuky.

Společně jsme se pomodlili za naše farnosti, kněze, misionáře, spolupracovníky a všechny lidi v misijních oblastech. Misijní neděle byla u nás opravdu radostná a slavnostní...

Jiří Samek, Misijní klubko č. 3

Jménem všech chudých a trpících z misí všem dárčům a těm, kteří se jakýmkoliv způsobem na pomoci misiím podílí, ze srdce děkujeme!

Kontakt: Papežská misijní díla, 543 51 Špindlerův Mlýn 33, tel.: 499 433 058, 604 838 882, email: info@misijnidila.cz, www.misijnidila.cz.

Diecézní ředitelka PMD: Mgr. Bronislava Halbrštátová, tel.: 731 598 992, e-mail: bronislava.halbrstatova@seznam.cz.

Není Bohdaneč jako Bohdaneč

Většině čtenářů po zaslechnutí názvu obce Bohdaneč jistě vyvstane před očima obraz lázeňského městečka nedaleko Pardubic. V naší diecézi se však nachází ještě jedna obec toho jména. Leží téměř na jejích hranicích s arcidiecézí pražskou asi 12 kilometrů severovýchodně od Zruče nad Sázavou. Zdejší farníci si ale odstrčení zdaleka nepřipadají a naopak svojí činností aktivitou vytváří jedno z živých ohnisek víry v regionu. Život bohdanečské farnosti představuje v následujících řádcích členka farní rady paní Anna Holubová.

Bohdaneč, původně Zelená Bohdaneč, kdysi městečko, nyní obec, má své kořeny ve 12. století. Písemně je poprvé připomínána v roce 1233. Kostel zasvěcený Zvěstování Páně je raně gotický ze 13. století. Z jeho vnitřního vybavení vynikají zejména lustry z nedaleké sklárny v Tasicích, které kostelu věnoval koncem 19. století skelmistr Josef Rückel. Farnost je spravována excurrento Mgr. Antonínem Pavlasem ze Zbraslavic. Mše svatě se u nás pravidelně slouží o nedělích a svátcích. Kromě bohoslužeb se v letním čase konají každou první sobotu v měsíci růžencová setkání. Údržbu kostela, přípravu bohoslužeb a zvonění již léta zajišťuje kostelník pan Josef Holub. Ochotné a obětavé sestry z řad starší generace se každé léto schází, aby kostel řádně „vypulírovaly“, celoročně pak dodávají květiny pro výzdobu. Za finančního přispění státních institucí, královéhradeckého biskupství, obce, místních podnikatelů a hlavně samotných věřících se postupně snažíme o jeho obnovu. Je dobře, že kostel nezmizel lidem z očí, je stále centrem obce a všichni se o něj zajímají a starají. Filiální kostely se nachází v Třebětíně, ten je zasvěcen Navštívení Panny Marie, a v Michalovicích, tam pro změnu sv. Matoušovi, apoštolu a evangelistovi. O jejich chod a údržbu se stará kostelník pan Miroslav Petrus z Třebětína. Také v nich slouží mše svatě otec Pavlas.

Ve farnosti se pravidelně schází jedenáctičlenná farní rada. V úzké spolupráci s panem farářem zajišťuje provoz, opravy a chod kostelů, kaplí a další aktivity. Díky ochotě obecního úřadu, který pomáhá s tiskem, začal vycházet farní časopis – Zpravodaj. Jeho poslední letošní číslo plánujeme vydat koncem roku. Oceňuje ho zejména starší generace, ale dá se říci, že si ho doma přečtou všichni bez rozdílu věku. Zájem se o něj rozhodně zvyšuje. V průběhu roku organizujeme poutě spojené s výlety. Letos jsme podnikli tři. V dubnu jsme zavítali na Svatou horu u Příbrami, v létě do Kostelního Vydří, kde letos slaví 300 let existence a v září jsme jeli do Želiva a na Křemešník. V rámci tra-

Kostel Zvěstování Páně; foto: Jana Laudátová

diční akce Pochod okolo Bohdanče jsou naše kostely otevřené pěším turistům. Díky spolupráci s obecním úřadem se letos podařilo zrekonstruovat kapli a blízký kříž ve Šlechtíně. Slavnostní znovuvysvěcení se konalo na šlechtínské posvícení v sobotu odpoledne před slavností Všech Svatých. Kapli máme ve farnosti ještě několik, většina z nich je již opravená.

Rozvíjíme vztahy také se sousedními farnostmi. Jejich věřící s námi jezdí

na poutě, čtou náš Zpravodaj, společně navštěvujeme koncerty a další akce. Farnost z Ledče nad Sázavou koncem léta zapůjčila k nám do Bohdanče výstavu ke dvoutisícímu výročí narození apoštola Pavla z Tarsu. Musím říci, že nás duchovně obohatila a rozšířila naše vědomosti o osobě sv. Pavla.

Z předchozích řádků, je patrné, že se neuzavíráme před jakoukoli spoluprací. Všichni naši farníci ať mladí, či starší se mají možnost zapojit a jsou vítáni. S obecními úřady bychom chtěli pokračovat zejména tam, kde se role církve očekává, především na poli sociálním. V budoucnu plánujeme více se věnovat seniorům, umožnit jim setkávání a pořádat pro ně přednášky. Na druhé straně nechceme zapomenout ani na děti a mládež. Farnosti v menších místech pracují, jak nejlépe umí s tím, co mají k dispozici. Výhodou často je, že se lidé v obcích navzájem znají, ať z kostela nebo nějakého spolku a spolupráce tak bývá často snazší.

Každý dostal své hřivny a je na nás, jak je dokážeme zúročit, co po nás zůstane, co předáme, kam posuneme dále nejen sebe a své okolí, ale i své farnosti a víru, jež jsme zdědili.

Anna Holubová, členka farní rady

Azylový dům pro těhotné ženy v tísní

Dům slouží těmto matkám již druhým rokem a v současné době je plně obsazen. Jen za poslední měsíc se tu narodila tři miminka, a tak chceme při té příležitosti podporovatelům poděkovat a ostatní informovat o naší činnosti.

Nabízíme ubytování a pomoc těhotným ženám a matkám s dětmi do 4 let věku, které se dostaly do obtížné životní situace. Dům se nachází v Pardubickém kraji a má statut neveřejné adresy (klientkami mohou být oběti domácího násilí). Může být v něm současně ubytováno 7 matek se svými dětmi. Smyslem pobytu je poskytnout přístřeší v období krize, a poté podpořit klientky v přijetí jejich mateřské role. Během pobytu mají možnost získat informace, znalosti a dovednosti v oblasti péče o dítě, komunikace s dítětem, zdravého životního stylu, finanční gramotnosti, základů práce s počítačem. Cílem pobytu je podpora samostatnosti matky, aby zvládala uspokojivě péči o své dítě, a byla schopna se orientovat v běžných životních situacích.

O Vánocích budeme mít všichni před očima Betlém. Betlém znamená „dům chleba“. náš azylový dům je ve vlastnictví Nadačního fondu Betlém nenarozeným. Také my chceme dát nenarozeným dětem „chleba“ - obyčejné lidské přijetí a přístřeší. Člověk toho nepotřebuje mnoho, aby mohl být šťastný. Co je však důležité – musí stejně jako my dostat šanci se narodit a žít... Již dvakrát nás mnozí podpořili také sbírkou při středověčerní bohoslužbě v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové.

Děkujeme za Vaši podporu a pomoc.

Marcela Holeňová, realizační ředitelka

tel. 732 171 373, e-mail: holenova@dlanzivotu.cz; www.dlanzivotu.cz

Deset let od smrti želivského opata Bohumila Víta Tajovského

Dne 11. prosince 2009 si připomeneme desáté výročí úmrtí uznávaného představitele katolické církve v naší zemi, želivského opata Bohumila Víta Tajovského. Narodil se 3. března 1912 v Klanečné, malé vesnici u Havlíčkově Brodu, jako nejmladší ze čtyř sourozenců. Po absolvování havlíčkobrodského gymnázia vstoupil v roce 1934 do noviciátu v želivském klášteře, kde později složil slavné sliby a přijal kněžské svěcení. Ve svých necelých 36 letech byl zvolen 49. želivským opatem. Funkci opata však mohl vykonávat pouze 2 roky. Dne 4. dubna 1950 vynesl státní soud v Praze v zinscenovaném procesu rozsudky nad deseti čelnými představiteli katolické církve. Našemu opatu byl vyměřen nespravedlivý trest odnětí svobody na 20 let a 10 let ztráty občanských práv. Po více než desetiletí těžkého žaláře na Pankráci, ve Valdicích, Mírově a Leopoldově byl roku 1960 s podlomeným zdravím propuštěn. Až na krátké období po roce 1968 nesměl působit jako kněz a pracoval jako topič a archivář v Havlíčkově Brodě pod stálým dozorem státní bezpečnosti. V církvi musel působit tajně. Do kláštera v Želivě, kde do té doby fungovala psychiatrická léčebna, se s konventem vrátil až v roce 1991. V srpnu téhož roku proběhlo slavnostní znovuzahájení činnosti premonstrátů v Želivě. Díky jeho aktivitě se klášter brzy stal jedním z českých duchovních center. Můj předchůdce přivedl do Želiva konvent početnější, než jaký jej musel v padesátých letech nedobrovolně opustit.

V roce 1990 mu byl udělen čestný doktorát humanitních věd na Universitě v De Pere v USA. V roce 1996 mu bylo uděleno nejvyšší státní vyznamenání – Řád T. G. Masaryka, za přínos k obraně lidských práv. Roku 1999 rezignoval ve svém pokročilém věku na funkci opata. Jako dobrý pastýř svého stáda odešel ke svému Pánu 11. prosince 1999.

V sobotu 12. prosince 2009 v 10.30 hod. v opatském chrámě Narození Panny Marie v Želivě bude za zesnulého opata Víta, mého ctihodného předchůdce, odsloužena mše svatá. Srdečně vás spolu s celým konventem Kanonie premonstrátů v Želivě zvu na společné setkání.

+ J. M. Bronislav Ignác Kramár, OPraem., opat želivský a spolubratři

Oslava ve Žlunicích

V sobotu 31. října 2009 se ve Žlunicích konala oslava 90. narozenin dlouholetého duchovního správce zdejší farnosti P. Karla Veselého. Ten ve Žlunicích působil od roku 1947 do roku 2003. Tedy úctyhodných 56 let. Za tu dlouhou dobu, kdy zde na zdejší faře žil, znal každou rodinu, strasti i radosti všech obyvatel nejen Žlunic, ale i přilehlých obcí – Chroustova, Kozojed, Hlušic.

Karel Veselý se narodil 30. října 1919 v Litomyšli. Své mládí i gymnaziální studia prožil v rodném městě Litomyšli, zde se také rozhodl pro kněžské povolání. Teologickou fakultu na Univerzitě Karlově v Praze vystudoval v roce 1947 a na kněze byl vysvěcen 29. června 1947 biskupem Mořicem Píchou v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové.

Po vysvěcení působil několik měsíců jako kaplan v Chocni a 31. října 1947 přichází jako kaplan do Žlunic, kde spolu s děkanem Václavem Láskou spravují farnost Žlunice a další k ní přidružené obce. Po smrti děkana Lásky v roce 1950 je od 1. února 1950 jmenován administrátorem ve Žlunicích se správou filiálních kostelů v Chroustově a Kozojedech. Za čas dostal do správy také farnost Hlušice s kostelem sv. Václava a sv. Barbory.

V nelehkém období proticírkevních restrikcí se snaží ve všech kostelech sloužit pravidelné bohoslužby, neúnavně učí náboženství v místních školách, oddává snoubence, křtí děti, a jak běží čas života, doprovází své farníky a spoluobčany na jejich poslední pozemské pouti. Také opravuje svěřené kostely, aby přežily v dobrém stavu pro další generace.

K jubileu sedmdesáti let života dostává „dar“ v podobě sametové revoluce, která uvolňuje náboženský život a církev získává svobodu. Josef Veselý je za dlouholetou službu ve farnosti jmenován farářem. Přestože poslední stavební úpravy žlunické fary provedl na své náklady v 50. letech 20. stol., a bydlení zde mu již neposkytuje příliš pohodlí, zůstává věrný svým Žlunicím. Ani po své osmdesátce nepomýšlí na odchod na zasloužený odpočinek, neboť si je vědom, že když opustí Žlunice, nebude již pravděpodobně po něm farnost obsazena. V prosinci roku 2003 mu je nabídnuto jít sloužit jako kněz v domově řádových sester Vincentek v Mendrice u Litomyšle. Vzhledem ke svému vysokému věku a potřebě zdravotní péče, tuto nabídku přijal. Do současné doby zde vykonává duchovní službu pro řádové sestry. Za své kněžské zásluhy byl jmenován kanovníkem arcijáhnnem v kolegiální kapitule při kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli.

Otec Veselý přijel oslavit narozeniny mezi své přátele do Žlunic i s matkou představenou řádových sester. Mši svatou slavil ve zdejší kostele sv. Petra a Pavla spolu s P. Novotným z Kopidlna a zdejší rodákem MUDr. Štofem, CSc., ředitelem nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze. Ve zcela zaplněném kostele poděkoval všem za dlouhé roky společného života. Po mši svaté se konalo posezení s pohoštěním na bývalé faře. Na něj dorazilo mnoho gratulantů, nechyběl ani starosta s dalšími členy zastupitelstva. Panu faráři udělalo radost, že farní budova i po prodeji obci nadále představuje významný kulturní bod. P. Veselý vykládal mnoho různých příběhů ze svého dlouhého kněžského působení. Obdivuhodná byla jeho duševní i tělesná svěžest a fenomenální paměť na přesná data.

Všechno jednou končí. Také toto krásné setkání mělo navečer svůj konec. Přejeme P. Karlu Veselému nadále mnoho zdraví a svěžesti ducha i těla a věříme, že jistě společně oslavíme ve Žlunicích další jeho kulaté životní jubileum.

Vladimír Turek

AEROBOAT, ESER, ACRE, ŠA, LOMA	3. DEN MAYSKÉHO MĚSÍCE	VYZNÁNÍ	1. ČÁST TAJENKY	ZKRATKA VELKÉ BRITÁNIE	NEDOSTATEK VLÁHY	RUSKÝ REVOLUČNÍK		ZRUŠENÍ	SPOR	ANGLICKÝ LÉTAJÍCÍ ČLUN	SPZ TEPLIC	ROUBEM NEPŘÍPOJIT	DOMÁCKY ALENA
ANGL.OBYVNIT							ZLÁ						
CIBULOVITÁ ROSTLINA							KUROVITÝ PTÁK DĚTSKÝ POZDRAV						
FEUDÁL ISLÁMSKÝ				EGYPTSKÝ BŮH ZOSOBNĚNÝ VE SKARABEOVI							ZN.SODÍKU 2. ČÁST TAJENKY		
INDONÉS.OSTROV				PRACOVAT S PLUHEM BRAZIL.ŘEKA					SPZ OSTRAVY				AMERICKÁ DRUŽICE
HORA V SIERRA LEONE							„Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to dítětko položené do jesli. Když je spatřili, pově- děli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, ...“ (pokračování v tajence)			KANCELÁŘ			
	REŽNÉ BAVNĚNÉ PLÁTNO	ZKRATKA COMPUTERU SÍDLO V OKRESE ZNOJMO								OPŘENÍ (V GYMNASTICE)			
ČTYŘI (ESPER.)										MYS INDONÉSIE (O.CELEBES) OBYVATELÉ ŽIJÍCI V ČINĚ			
LEHKÁ DOBA V TAKTU					ČESKÝ ARCHITEKT	NĚM.KACHNA	INIC.PROZAKA ECA	TÝM ŘÍMSKÝCH 2495					RÝPANÉ
STARÁ LOTYŠSKÁ MINCE				REVMATISMUS (DR.)						PRIMITIVNÍ PLATIDLO SÍŤ DÁLKOVÉHO KOSMICKÉHO SPOJENÍ			
SLOV.JINÝ				POUZE (NÁŘEČ) MPZ ISLANDU						DÍVKY (KNÍŽNĚ) OZNAČENÍ AFGHÁNSKÝCH LETADEL			
ÚLOVEK							POSLAT						
PAVLÁČKA (NÁŘ.)							POKOLENÍ						

Řešení křížovky, včetně uvedení biblické knihy, kapitoly i verše, posílejte na adresu redakce (viz tiráž) **do 15. 12. 2009**. Odpověď je možné zaslat i elektronickou poštou na adresu: ikd@diecezechk.cz. Vyrolovaný úspěšný řešitel od nás získá věcnou cenu věnovanou Karmelitánským nakladatelstvím. **Tajenka z čísla 11/2009:** „Byla mu dána vladařská moc, sláva a království, aby ho uctívali všichni lidé různých národností a jazyků. Jeho vladařská moc je moc věčná, která nepomine, a jeho **království nebude zničeno**.“ (**Dan 7, 14**) **Výherce:** Anna Staňková, Lubě, Černá Hora

Poutní místa v Královéhradecké diecézi

1. Který hudební skladatel se narodil ve věži kostela sv. Jakuba v Poličce?

- a) Antonín Dvořák
- b) Bedřich Smetana
- c) Bohuslav Martinů
- d) Jaroslav Ježek
- e) Jakub Jan Ryba

2. Ve kterém městě s významným poutním místem se narodil spisovatel Karel Čapek?

- a) Králupy
- b) Malé Svatoňovice
- c) Luže

d) Broumov

e) Opočno

3. Ke kterému poutnímu místu vede unikátní kamenné schodiště se 153 schody, zdobené sochami?

- a) Rokle
- b) Držna
- c) Homole
- d) Hvězda
- e) Luže

4. Kde se nachází poutní kostel Panny Marie Karmelské a sv. Jana Křtitele?

a) Litomyšl

b) Chrudim

c) Hemže

d) Dolní Újezd

e) Bystré

Na vaše odpovědi se těšíme **do 15. 12. 2009**.

Správné odpovědi z IKD 11/2009:

1) e; 2) b; 3) a; 4) a.

Pravidla kvízu 2009: V každém kole je pět otázek, za každou správnou odpověď získáte 1 bod. Po dosažení nejméně 15 bodů jdete do slosování, ve kterém vylosujeme tři výherce.

Diář biskupů

Mons. Dominik Duka, OP

- 1. 12. 14.00 HK, Lékařská fakulta UK, vědecká rada
- 2. 12. 15.00 HK, MŠ Jana Pavla II., otevření nových prostor
- 3. 12. 19.00 Týniště n. O., kostel sv. Mikuláše, koncert
- 4. 12. 18.00 Kutná Hora, chrám sv. Barbory, poutní mše sv.
- 5. 12. 9.30 Žďár n. Sáz., klášter, zasedání Kolpingova díla
- 14.00 Koclířov, přednáška v rámci mariánské 1. soboty
- 17.00 Koclířov, mše sv.
- 6. 12. 10.00 Přepychy, mše sv. a beseda
- 7. 12. 10.00 HK, biskupství, schůze vikářů
- 19.30 HK, kaple sv. Josefa, žehnání varhan
- 8. 12. 9.00 Praha Lysolaje, klášter dominikánek, mše sv.
- 9. 12. 12.00 HK, Nové Adalbertinum, oběd se slovenskými a polskými duchovními
- 10. 12. 10.00 Trutnov, konference vikariátu Trutnov
- 11. 12. 10.00 Čihošť, mše sv., 60. výročí číhošťských událostí
- 14.00 HK, biskupství, ekonomická rada diecéze
- 12. 12. 9.30 HK, biskupství, mše sv. a adventní setkání s trvalými jáhny
- 13. 12. 10.00 Mendryka u Litomyšle klášter sester vincentek, mše sv. a beseda se setrami
- 15.00 HK, biskupství, mše sv. a adventní setkání s bohoslovci
- 14. 12. 17.00 HK, biskupství, výstavní síň, vernisáž foto-výstavy A. Maclové „Tříkrálová sbírka“
- 19.00 HK, Nové Adalbertinum, adventní setkání se společenskými představiteli
- 20. 12. 16.30 HK, zpívání u vánočního stromu (u kostela Farního sboru Církve československé evangelické)
- 18.00 HK, katedrála Svatého Ducha, koncert
- 21. 12. 15.00 HK, biskupství, adventní setkání s novináři
- 24. 12. 24.00 HK, katedrála Svatého Ducha, půlnoční mše sv.
- 25. 12. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. – slavnost Narození Páně
- 17.30 HK, katedrála Svatého Ducha, kapitulní nešpory
- 26. 12. 9.00 Pardubice, kostel sv. Bartoloměje, mše sv.
- 31. 12. 16.00 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. na poděkování za uplynulý rok
- 24.00 Hvězda (Police nad Metují), mše sv.

Mons. Josef Kajnek

- 7. 12. 10.00 HK, biskupství, schůze vikářů
- 10. 12. 17.30 Praha, Arcibiskupský seminář, mše sv. pro bohoslovce
- 13. 12. 15.00 HK, biskupství, mše sv. a adventní setkání s bohoslovci

Mons. Karel Otčenášek

- 8. 12. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv.
- 9. 12. 9.45 HK, Krajské vojenské velitelství, shromáždění PTP
- 24. 12. 24.00 HK, katedrála Svatého Ducha, půlnoční mše sv.
- 25. 12. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. – slavnost Narození Páně

Účast otce arcibiskupa Karla na plánovaných akcích je podmíněna jeho aktuálním zdravotním stavem.

Krátké zprávy

Ustanovení:

S platností od 1. 11. 2009 byl **P. ThLic. PhDr. Vincent Zonták, CM**, administrátor v Dobrušce, ustanoven administrátorem excurrento v Přepychách.

Odchod ze služeb v diecézi:

K 31. 10. 2009 byl řeholním představeným ze služeb v diecézi odvolán **P. Pavol Bazár, CM**, administrátor v Přepychách.

Římskokatolická farnost Krucemburk

Vás srdečně zve na:

— Předvánoční koncert —

20. 12. 2009 v 15.00 hod.,

kostel sv. Mikuláše, Krucemburk

Účinkují studentky pardubické konzervatoře:
Hana Vítková – zpěv; Jana Brůnová – housle;
prof. Stanislava Křížová – klavírní spolupráce

— Vánoční koncert —

26. 12. 2009 v 16.00 hod.,

kostel sv. Mikuláše, Krucemburk

J. J. Ryba: Česká mše vánoční, 2 pastorely z Orlicka
Účinkuje chrámový pěvecký sbor a DPS Giocoso
Chalupářský komorní orchestr

— Vánoční koncert —

27. 12. 2009 v 16.00 hod., poutní kostel Navštívení

Panny Marie, Sobiňov – Sopoty

J. J. Ryba: Česká mše vánoční, 2 pastorely z Orlicka
Účinkuje chrámový pěvecký sbor a DPS Giocoso
Chalupářský komorní orchestr

Zprávy z diecéze

V Hradci Králové se ve dnech 12. a 13. 11. 2009 konalo již počtvrté v řadě Celostátní setkání animátorů seniorů. Akce je určená všem, kdo pracují se seniory ať na diecézní úrovni, ve farnostech, v charitních, sociálních či zdravotnických zařízeních. Do královéhradeckého Adalbertina zavítalo první den téměř 200 a druhý den více než 160 účastníků ze všech diecézí Čech a Moravy.

„Lidé seniorského věku jsou dnes důležitou a početnou částí společnosti a církve. Nejde tu přitom jen o statistické údaje a smíření se s nimi. To by bylo málo, ba nic. Seniori jsou jako každá jiná generace na cestě kupředu, ale cesta člověka seniorského věku má být také a zvláště vědomou přípravou na setkání s Kristem, za nímž směřují. Ne sami, ale společně se všemi, s celou církví. Pro seniory může být jednou z nejhorších životních zkušeností samota a nezájem ze strany zvláště mladších generací. Tady však křesťané nesmějí zůstat pozadu a mylně se domnívat, že ti starší už to nějak „doklepu“. Zde nastupuje výzva pro všechny lidi dobré vůle, aby se nebáli nasměrovat svůj zájem k těm, kteří na něj mnohdy čekají, mnohdy si o něj neřeknou anebo volají, ale okolí neslyší. K této službě je důležité inspirovat, povzbuzovat a také nabízet formaci. Hlavním cílem tohoto setkání bylo nabídnout formaci a povzbuzení těm, kteří se pastorační péči o seniory věnují, inspiraci pro ty, kteří chtějí se seniory začít pracovat a také povzbuzení pro samotné seniory, že na životní cestě nejsou sami, že mají přátele – animátory, připravené být jim nablízku“, obšírně shrnula význam této akce její pořadatelka Veronika Čepelková.

*Přednášky se těšily velké pozornosti posluchačů;
foto: Jan Jankovič*

Animátoři zahájili setkání předprogramem Moses - MOdlitbou animátorů za SEniory a Službu. Hlavním tématem modlitby bylo zamyšlení nad biblickými postavami seniorského věku doplněné přímluvami. Poté následovaly dva bloky vzdělávacích přednášek. V dopoledním vystoupil se svým příspěvkem „Kým je animátor seniorů?“ P. Aleš Opatrný a poté Jaroslav Šturma s přednáškou „K otázkám psychologie seniorského věku“. Odpolední blok patřil Mons. Tomáši Holubovi s příspěvkem „Eucharistie – Boží přítomnost pro nás“ a P. Marku Orko Váchovi se zamyšlením na téma: „Eutanázie jako civilizační choroba“. Vrcholem prvního dne setkání byl večerní Benefiční koncert

Zory Jandové a Zdenka Mertý „Fifty-fifty“, jehož výtěžek podpoří Dům sociálních služeb pro seniory na Kropáčce v Hradci Králové.

Druhý den setkání zahájila bohoslužba slavená česko-budějovickým světícím biskupem Mons. Pavlem Posádem a dalšími kněžími. Program pokračoval přednáškami Jana Sokola „Čas a co s ním?“ a Mireii Ryškové „Ježíš a nemoc“. Úplný závěr patřil besedě se zamyšlením na téma „Animátor společenství jako bratr (či sestra) ve víře aneb: Co mne na setkání oslovilo a jak to mohu využít ve svém společenství?“ Role moderátorky se zhostila Marie Zimmermannová. Účastníci si poté zazpívali tradiční píseň setkání „Raduj se v Pánu“ a obdrželi pozhnaní pro další nebo novou službu.

(vč, lb)

Liturgický kalendář

6. prosinec - 2. neděle adventní

1. čtení: Bar 5,1-9

Žalm: Žl 126(125)

2. čtení: Flp 1,4-6.8-11

Evangelium: Lk 3,1-6

13. prosinec - 3. neděle adventní

1. čtení: Sof 3,14-18a

Žalm: Iz 12,2-3.4bcd.5-6

2. čtení: Flp 4,4-7

Evangelium: Lk 3,10-18

20. prosinec - 4. neděle adventní

1. čtení: Mich 5,1-4a

Žalm: Žl 80(79)

2. čtení: Žd 10,5-10

Evangelium: Lk 1,39-45

25. prosinec - Slavnost Narození Páně

1. čtení: Iz 9,1-3.5-6

Žalm: Žl 96

2. čtení: Tit 2,11-14

Evangelium: Lk 2,1-14

27. prosinec - Svátek Svaté rodiny

1. čtení: Sir 3,3-7.14-17a

Žalm: Žl 128(127)

2. čtení: Kol 3,12-21

Evangelium: Lk 2,41-52

Úmysly apoštolátu modlitby

Prosinec 2009

Všeobecný úmysl: Aby děti byly respektovány, milovány a nikdy se nestaly obětmi vykořisťování v různých formách.

Misijní úmysl: Aby o Vánocích lidé na zemi poznali Vtělené Slovo jako Světlo, které osvěcuje každého člověka, a aby národy otevřely své dveře Kristu, Spasiteli světa.

Národní úmysl: Aby Kristův pokoj pronikal skrze duchovní službu v armádě ke všem, kteří mají odpovědnost za mír.

Diecézní teologický institut Doctrina christiana

Sobota 12. 12. 2009

9.00 – 10.30 Slovo se stalo tělem -
ThLic. Tomáš Holub, Th.D.

10.30 – 11.00 přestávka

11.00 – 12.30 Vánoční motivy v barokním výtvarném umění - *Mgr. Andrea Rousová*

Zprávy z ČM Fatimy

Adventní mariánský víkend
4. - 6. 12. 2009 spojený s oslavou
první mariánské soboty budete moci
prožít s naším hlavním hostem otcem
biskupem Mons. Dominikem Dukou,
OP.

V den **prvního pátku v měsíci,**
4. 12. 2009 uvítáme v Koclířově u pří-
ležitosti kanonické visitace generál-
ního vikáře Mons. Tomáše Holuba.
Víkendová duchovní obnova seniorů
proběhne **11. - 13. 12. 2009.** Součástí
programu bude i adventní koncert pě-
veckého sdružení Dalibor v sobotu 12.
12. v 16.00 hod. ve farním kostele sv.
Filomény a sv. Jakuba v Koclířově. Mše
sv. budou slouženy dne 12. 12. 2009
v 18.00 hod. a 13. 12. 2009 v 9.00 hod.
(modlitby za nemocné, žehnání, ado-
race, zásvětný průvod, uctívání ostatků
fatimských dětí). Možnost ubytování
pro jednotlivce, rodiny i skupiny.

V sobotu **19. 12. 2009** v 10.00 hod.
zajišťuje poutní centrum a Fatimský
apoštolát v ČR závěr celoroční nové-
ny za duchovní povolání u hradiště
sv. Vojtěcha v Libici nad Cidlinou.

**Vánoční program bohoslužeb
v ČM Fatimě:** 24. 12. 2009 půlnoční
mše sv. ve 22.00 hod.; 25. 12. 2009
v 10.00 hod., 26. 12. 2009 a 27. 12.
2009 v 9.00 hod.

V pondělí **28. 12. 2009** zahajujeme
mši sv. v 18.00 hod. vánoční, silves-
trovský a novoroční pobyt v poutním
domě s bohatou nabídkou duchov-
ních i společenských programů. Spo-
lečně oslavíme sv. Silvestra, Nový rok
a **1. novoroční mariánskou sobotu**
2. 1. 2010 s otcem arcibiskupem
Karlem Otčenáškem. Zakončení
v neděli 3. 1. 2010 mši sv. v 9.00 hod.
a obědem.

Doprovázejme, prosím, mod-
litbou dokončení klíčové investice
(7 mil. Kč) při stavbě čistící stanice

pro celé centru FA v Koclířově i práce
na úpravě poutního domu během led-
na příštího roku. Velký dík všem.

K dispozici také nový programový
kalendář aktivit FA ČR na rok 2010.
Rádi zašleme na požádání e-mailem
či poštou.

**Děkujeme všem dobrodincům
a přejeme požehnanou dobu adventní,
vánoční i celý rok 2010.**

Kontakt: Fatimský apoštolát v ČR,
č.p. 195, 569 11 Koclířov u Svi-
tav, tel., fax: 461 543 164,6; mobil:
731 598 752; e-mail: fatima@iol.cz
nebo recepce@tiscali.cz ; URL: www.
cm-fatima.cz.

Čihošť

**„60. výročí číhošťských událostí
1949 - 2009“**

Poděkování za udělené milosti skrze
číhošťské události.

11. 12. 2009

9.15 - modlitba sv. růžence

10.00 - mše sv. – celebruje otec biskup
Dominik Duka, OP

11.00 - výstav NSO k soukromé ado-
raci

12. 12. 2009

11.00 - zakončení NSO – společná
adorace

11.30 - mše sv.

Informace: Římskokatolická farnost,
Čihošť č. 1, tel.: 569 432 782, e-mail:
cihost@seznam.cz

Hoješín

Noční adorace v roce 2009 v Hoje-
šíně: 11. - 12. 12.

Kontakt: Školské sestry Hoješín,
S. Terezie – tel: 469 676 181, mobil:
723 180 121

Slatiňany

Kněží chrudimského vikariátu
a Školské sestry OSF Slatiňany si vás
dovolují srdečně pozvat na Modlitby
za kněžská a řeholní povolání, které
se konají každou 2. sobotu v klášterní
kapli, Nádražní ul. č. 153 (asi 200 m
od nádraží)

Termín: 12. 12. 2009

Program:

9.30 modlitba sv. růžence

10.00 mše sv.

10.45 adorace

11.15 občerstvení

11.45 křížová cesta

Želiv

Duchovní obnovy v první sobotu

Termín: 5. 12. 2009

Program:

14.00 zahájení; 14.10 přednáška:
P. Gabriel Jozef Labuda, OPraem.
Advent – příprava na Vánoce; 15.00
Loretánské litanie; 15.20 adorace
Nejsvětější svátosti (možnost svátosti
smíření); 16.30 modlitba svatého rů-
žence; 17.00 pontifikální mše sv.

Další termín: 2. 1. 2010 Host:
P. Gottschalk Karol Lovaš, OPraem.
(kaplan UPC Rožumberok) – Králov-
na rodin.

Dům setkání Alberice

Dům setkání Alberice rekreační
a školící zařízení křesťanského ob-
čanského sdružení YMCA Setkání
nabízí:

Pletení košíků z proutí

– Víkend pro rodinu

15. - 17. 1. 2010

Na této akci se můžete naučit, pod
vedením zkušeného košíkáře R. Ševčí-
ka, plet z vrbového proutí nebo pedi-
gu a odnést si vlastnoručně vyrobený
košík. Současně prožít vzácný čas se
svojí rodinou a přáteli, vyplněný nejen
tvořením ale i společným sdílením,
lyžováním, modlitbou či hrami.

Expedice Arctos

Pololetky pro otce s dětmi

28. - 31. 1. 2010

Dobrodružný a hravý čas pro spo-
lečné prožívání vztahu otců se svými
dětmi, podbarvený atmosférou objevů
a dobývání severní točny a reality drs-
né krkonošské přírody. Vhodný pro
dětí ve věku 7 - 12 let.

Zimní rekreace rodin

únor, březen 2010

Dům setkání, Alberice (Krkono-
še) nabízí v době školních prázdnin
týdenní zimní pobyty rodin v příjem-
ném prostředí křesťanského zařízení
a krásné horské přírody, s vynikající-
mi podmínkami pro zimní sporty, za
velmi příznivé ceny. Program je indi-
viduální podle zájmů rodin. Některé
turnusy mají možnost využít nabídku
společných programů: duchovních,
tvořivých, nebo poradenství a před-
nášky zaměřené na rodinné vztahy.

Bližší informace a přihlášky i na jiné akce najdete na www.setkani.org nebo přímo u M. Vyletala: ymca@setkani.org, tel.: 731 625 615.

Sedmikráska – křesťanské mateřské centrum

Setkání dětí s Mikulášem

Dne 6. 12. 2009 od 15.00 do 17.00 hod. se uskuteční v zrcadlové tělocvičně ZŠ a MŠ Jana Pavla II. a v prostorách KMC Sedmikráska tradiční akce, která je koncipována jako pohodové odpoledne pro nejmenší děti. Přijít je možno kdykoliv v uvedeném rozmezí. Čekání na nadílku zpestří dětem sportování, malování a zpívání v tělocvičně. V herně se pak setkají s Mikulášem, laskavým andělem a rozpustilými čertíky.

Pro dospělé bude ve společenské místnosti připraveno malé občerstvení. Balíčky pro děti jsou zajištěny.

Vstupné – jedny nové zimní pánské ponožky či rukavice (dárek pro klienty Domu Matky Terezy - Azylového domu pro muže provozovaného Oblastní charitou HK). Pouze po předchozí dohodě možno donést i další pánské zimní ošacení a obuv.

Předvánoční dopoledne s pohádkou

Dne 16. 12. 2009 od 10.00 hod. mohou děti v doprovodu rodičů prožít příjemné chvíle s pohádkou v podání členů dramatického kroužku SOŠ veterinární v Kuklenách. Po pohádce budou následovat soutěže v tělocvičně popř. i prohlídka školy.

Do tělocvičny je nutná obuv na přezutí!!! Přímo ke škole jede trolejbus č. 3. Příspěvek na odměny 10,- Kč.

Informace: Mgr. Ludmila Valešová, tel.: 775 989 270, 495 512 901 (dopoledne), e-mail: sedmikraska-hk@volny.cz, web: www.sedmikraska.wz.cz, adresa: Zieglerova 230, Hradec Králové 3.

Pro mládež

Workshop divadla fórum

Víkend pro ty, které: zajímá skutečné divadlo; kteří vědí, jak je těžké se někdy rozhodnout a pro ty, které nebaví, když jim výsledná rozhodnutí nutí někdo jiný.

Místo: DCŽM Vesmír.

Termín: 11. – 13. 12. 2009. Začátek v pátek večer, závěr nedělním odědem. S sebou: spacák, přezůvky. Doporučený příspěvek: 200 Kč/den. *Prosím, hlase se předem na DCŽM Vesmír, e-mail: dczm.vesmir@atlas.cz, tel.: 494 663 140, www.vesmir.signaly.cz.*

Vesmírný Silvestr

Nevíte, jak letos prožít Silvestr? Máme zde nabídku. DCŽM Vesmír otevírá náruč právě pro vás a zve ke společnému ukončení roku 2009 a vstupu do roku 2010!

V termínu od 27. prosince 2009 do 3. ledna 2010 vás čeká pestrý program, na kterém se budete podílet i vy sami: modlitba, zábava, práce, přednášky, setkání se zajímavými osobnostmi, navázání nových přátelských vztahů, chvíle legrace i ztišení a snad i kupa sněhu!

S sebou: spacák, přezůvky, teplé oblečení.

Doporučený příspěvek 200 Kč/den. *Prosíme, hlase se předem na DCŽM Vesmír, e-mail: dczm.vesmir@atlas.cz, tel.: 494 663 140, www.vesmir.signaly.cz.*

Jericho – vánoční duchovní obnova

Komunita Chemin Neuf nabízí mladým lidem od 18-ti do 30-ti let vánoční duchovní obnovu. **Začátek 28. 12. 2009 v 18.00 hod. Závěr 3. 1. 2010 v 15.00 hod.**

Místo: Tuchoměřice u Prahy.

S sebou: bibli, spacák, přezůvky, psací potřeby.

Cena: 1800 – 2100 Kč.

Program: kromě silvestrovské oslavy v nabídce naleznete: ztišení v modlitbě, práce, přednášky, společné modlitby, rozjímání, duchovní doprovázení, dopolední silencium. **Kontakt:** Komunita Chemin Neuf, Apolinářská 10, 128 00 Praha 2, tel.: 224 920 598, e-mail: mladez@chemin-neuf.cz

Pololetní prázdniny

Od 29. do 31. ledna 2010 můžete na DCŽM Vesmír prožít pololetní prázdniny.

S sebou: spacák, přezůvky.

Doporučený příspěvek 200 Kč/den. *Hlase se předem. DCŽM Vesmír, tel.: 494 663 140, e-mail: dczm.vesmir@atlas.cz, www.vesmir.signaly.cz.*

Pro seniory

Adventní setkání

12. 12. 2009 od 13.30 do cca 15.30 hod. v Hradci Králové v Novém Adalbertinu.

Program: beseda o Spojených státech amerických s názvem „Amerika, země zaslíbená“ (provází Mgr. Veronika Čepelková), společný zpěv, informace z Diecézního centra pro seniory.

Diecézní centrum pro seniory v roce 2010 zprostředkovává a nabízí tyto cesty:

Životní pouť do Svaté země „s otevřenou biblí“ pro všechny věkové generace s královéhradeckým biskupem Mons. Dominikem Dukou OP a P. Pavlem Dokládalem v termínu **9. – 16. 3. 2010** (nabídka CK Aventure), konečná cena (se všemi poplatky a vstupy!): 21 500 Kč.

Uzávěrka přihlášek a plateb: 10. 2. 2010.

Duchovně-odpočinkový pobyt pro seniory a další zájemce ve vysokohorské **La Salette a návštěva Ars v roce kněží – květen 2010** (duchovní doprovod a exercitátor: P. ICLic. Miloslav Šíffel) **Připravujeme:** Toulky Německem s návštěvou rodného města papeže Benedikta XVI. a dalších míst

Publikace Pouť svatozemská

Malá publikace obsahující texty a střípky osobního pohledu z celoročního seriálu pro časopis IKD v roce 2006 o biblických místech ve Svaté zemi, doplněné fotografiemi a úvodními verši. **Cena:** 69 Kč.

Objednávky na telefonu 737 215 328 nebo e-mailu: cepelkova@diecezechk.cz

Informace a přihlášky na všechny výše zmíněné akce a zájezdy:

Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, Hradec Králové 500 01, tel.: 495 063 661, mobil: 737 215 328, e-mail: dcz@diecezechk.cz, www.dcskhk.cz (online přihláška), www.animatori.cz (online přihláška na celostátní setkání animátorů seniorů), skype: [seniori.diecezechk.cz](https://www.skype.com/#!/seniori.diecezechk.cz)

Proglas

Radio Proglas v královéhradecké diecézi naladíte na frekvencích 93,3 FM z Pradědu nebo 97,9 FM z Ještědu. Vysílání naleznete také v nabídce kabelových společností po celém území České republiky, je možné připojit se přes internet nebo satelit. Informace najdete na www.proglas.cz. Jestliže máte zájem dostávat zdarma podrobný program vysílání Radia Proglas přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese: redakce@proglas.cz.

„Advent přichází“, to je název prvního prosincového **Barvínku**, který vysíláme 1. 12. Advent znamená příchod. Kdo přijde, proč přijde a jak se na jeho příchod máme připravit? Nabídneme inspiraci k tomu, jak prožít adventní čas. 8. 12. představíme Merkur a jeho svět. Oblíbená stavebnice brzy oslaví své 90. „narozeniny“. S ředitel Jaromírem Křížem se projdeme jejím muzeem v Polici nad Metují. 15. 12. na vás čeká Telefonické riskování s Barvínkem – napíná soutez o body a zajímavé ceny, tentokrát již předvánočně laděná. 19. 12. přineseme reportáž z města Sibiu v Rumunsku. Povyprávíme o tamním životě a o krásách i o těžkostech této balkánské země. 22. 12. se můžete těšit na Prosincový magazín, kdy zjistíme, co je nového v Papežských misijních dílech dětí. Na 29. 12. připravujeme střihový pořad poskládaný z toho nejzajímavějšího, co jste od nás v uplynulém roce mohli slyšet. Relaci zachytíte pravidelně v úterý od 16.00 hod. a v sobotní repríze od 9.30 hod.

Každé úterý v 9.30 hod. naladíte **Kafemlýnek**, pořad určený nejen maminkám na mateřské dovolené. 8. 12. se budeme věnovat tématu role otce při výchově k víře. V olomouckém studiu Radim přivítáme vedoucího Katedry křesťanské výchovy Cyrilometodějské teologické fakulty v Olomouci, doc. Rudolfa Smahela. Otázky na našeho hosta je možné posílat během vysílání prostřednictvím SMS. 15. 12. se můžete připojit k setkání osamocených maminek v předvánočním čase. 22. 12. vás pozveme ke svátečnímu vydání Kafemlýnku, ve kterém nebude chybět příjemná hudba ani telefonická soutěž.

V pravidelném pátečním čase v 16.00 hod. nabízíme reakce na aktuální témata, rozhovory a debaty u kulatého stolu víry v rubrice **Všimli jsme si**. 4. 12. se dozvíte o tom, jak vypadá modlitba v Tovařstvu Ježíšovu. Společně s olomouckými jezuiti ji připravuje redaktor Marek Chvátal. 11. 12. přiblíží pozoruhodnou osobnost svatého Vintíře sklářská výtvarnice Vladimíra Tesařová (vysílání je přeloženo z původně plánovaného data 27. 11.). 25. 12. otevřeme téma pastorační rodin a Svatá rodina.

Co v prosinci slibuje **Vstupenka na operu a operetu**? V roce 1882 měla premiéru známá opera Bedřicha Smetany, Čertova stěna. Na vlnách Proglasu jsme ji poprvé vysílali v září roku 1998. Letošní repríza nabídne ve třech částech opět celou operu. Osudy Pana Voka, jeho zbrojnoše Jarka, Hedviky a Katušky i pikle dábla s námi můžete sledovat během sobotních večerů – 5. 12., 12. 12. a 19. 12., vždy od 21.20 hod.

V úterý 15. 12. ve 22.00 hod. navštívíme středisko **Diakonie ČCE - Rolnička** v Soběslavi. Zařízením nás provede jeho vedoucí pracovnice, paní Mgr. Eva Janatová. **Malá Morávka** je farnost v srdci Jeseníků. Rozhovor s P. Markem Žukowskim o práci v této horské farnosti uslyšíte ve čtvrtek 17. 12. od 22.00 hod. Dozvíte se také o aktivitách na pomoc drogově závislým, které vyvíjí sdružení Pastor Bonus v Podlesí. Autorem pořadu je redaktor ostravského studia Hedvika, Antonín Žolnerčík.

„60 let Čihoštského zázraku“, tak je nazván regionální pořad, který uvedeme v úterý 22. 12. ve 22.00 hod. Psal se rok 1949 a v čihoštském kostele Nanebevzetí Panny Marie byla sloužena mše svatá. Století se blížilo ke svému zlomu a do Štědrého dne chybělo 13 dní. Sváteční nálada pomohla čihoštským obyvatelům při bohoslužbách ještě citlivěji vnímat nenadálé pohyby oltářního kříže. Tento jev pozorovalo devatenáct zdejších farníků. Zpráva o zázraku se rychle rozšířila a do Čihoště přijíždělo velké množství zvědavých věřících. P. Tomáš Rastislav Höger, O.Praem. se do Čihoště vypravil a popovídal si s lidmi, kteří onoho dne, 11. 12. 1949, byli na mši svaté přítomni.

Karmelitánská knihkupectví

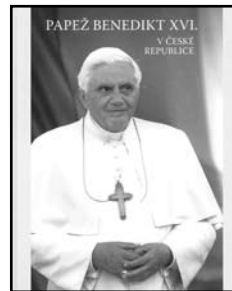
Knihkupectví U sv. Ignáce, Chelčického 8, Jičín, tel.: 493 721 967, e-mail: jicin@kna.cz

Knihkupectví U katedrály, Velké nám. 36, Hradec Králové, tel.: 495 063 173, e-mail: hradec@kna.cz

Vám nabízejí knihy:

Papež Benedikt XVI. v České republice

Návštěva Kristova náměstka letos v září v naší vlasti byla samozřejmě mimořádnou událostí, měli jsme tak možnost znovu si uvědomit jednotu a univerzalitu církve i závazky, které z nich pro každého křesťana plynou. Trvalou památkou na podzimní setkání tak může být vedle osobních duchovních zážitků i tato

knih, obsahující více než 120 reportážních fotografií a zachycující papežovy promluvy i projevy představitelů české církve a veřejného života během papežské návštěvy.

Váz., 144 s., 260 Kč

Knihkupectví Paulínky

Jungmannovo nám. 18

110 00 Praha 1

Tel./fax: 224 818 757

Online knihkupectví: www.paulinky.cz

knihkupectvi@paulinky.cz

objednavky@paulinky.cz

Lucia a Francesco Casadei

Ďáblovi tváří v tvář

Zkušenost rodiny pronásledované zlem

Příběh zcela běžné rodiny, která je zaskočena náhlými a nevysvětlitelnými problémy v různých oblastech svého života. Po marných návštěvách u specialistů a psychiatrů autoři knihy a zároveň protagonisté tohoto příběhu docházejí k šokujícímu zjištění, že jsou předmětem ďáblovy pozornosti. Kniha líčí jejich

dlouhou, často nepochopenou, cestu za osvobozením. Díky pomoci několika známých italských exorcistů, ale i díky láskyplné a upřímné duchovní podpoře svých přátel manželé Casadei nakonec dojdou k osvobození a rozhodnou se vydat prosté svědectví o své cestě a především o síle víry v Boha, který je mocnější než všechno, který je mocnější než všechno zlo.

Součástí knihy jsou rozhovory s exorcisty Andreou Gemmou a Gabrielem Amorthem

Brož. 184 s., 185 Kč

Cyklus koncertů Advent mezi horami

I. adventní koncert

Kostel sv. Jana Křtitele v Orlickém Záhřebi
sobota 28. 11. 2009 od 14.00 hod.

vystoupí: Veronika Střálková (housle) Petr Strakoš (varhany),

Od 15.00 hodin rozsvícení vánočního stromu, malý jarmark lidových řemesel s vánoční tematikou, občerstvení.

II. adventní koncert

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v polské Różance
sobota 5. 12. 2009 od 14.00 hod.

vystoupí: pěvecký sbor „RÓŽA“ z Różanki

III. adventní koncert

Kostel sv. Marie Magdaleny v Bartošovicích v Orlických horách

sobota 12. 12. 2009 od 14.00 hod.

vystoupí: „DUO TUK“ housle: Lucie Nunová, kytara: Jaroslav Moravec

Ve stejný den od 10 do 17 hod. proběhne v chráněných dílnách Kopeček v Bartošovicích v Orlických horách vánoční jarmark

IV. adventní koncert

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově
sobota 19. 12. 2009 od 14.00 hod.

Vystoupí: folk & country skupina Madalen

Více informací: www.orlickezahori.eu, www.oszahorami.eu, www.bartosovice.eu, www.neratov.cz, www.kopecek.neratov.cz, www.myrha.cz

Jubilejní X. výstava betlémů v Heřmanově Městci

V adventním čase se v Heřmanově Městci uskuteční jubilejní X. výstava betlémů. Letos poprvé bude expozice umístěna v nové městské výstavní síni v renovovaných prostorách židovského dvojdomku u synagogy. Díky novým prostorám se může rozšířit počet exponátů, které se podařilo zapůjčit z blízkého i vzdáleného okolí. Vzhledem k jubileu výstavy se pořadatelé rozhodli zpřesnit samotnou výstavu výtvarnou soutěží s tematikou betlémů. Jistou raritou potom bude otevřená kategorie perníkových betlémů. Nejlepší práce ve všech kategoriích budou nejen oceněny, ale také se stanou součástí celé expozice. V rámci výstavy bude také možné zakoupit vánoční pohlednice, betlémy a dekorativní předměty.

Výstavu slavnostně zahájí na první neděli adventní dne 29. 11. 2009 v 15.00 hod. královéhradecký biskup Mons. Dominik Duka, OP a vicehejtman Pardubického kraje Roman Línek. Výstava je otevřena denně od 9 do 17 hodin až do neděle 13. 12. 2009.

Marek Výborný

Liturgický oděv v proměnách staletí

Vnější vyjádření proměn církve prosazovaných Druhým vatikánským koncilem se stal způsob vysluhování mše svaté. Posílení rozměru společenství však bylo pro mnohé provedeno na úkor vytlačení mystéria posvátného slavení kalvárské Oběti. Na nebezpečí ztráty kontinuity a konfrontační charakter nové liturgie vůči starší formě tridentského obřadu mnohokrát upozornil papež Benedikt XVI., jehož významnou snahou je, aby církev znovu a lépe využila své bohaté liturgické tradice.

11. Situace po Druhém vatikánském koncilu a výhledy do budoucna

Chceme-li porovnat dva nejvýznamnější církevní sněmy posledních staletí, a sice Tridentský a Druhý vatikánský koncil, musíme se zaměřit především na způsoby uskutečňování koncilních reforem, pro předmět tohoto článku především v rovině liturgické. Ani jeden z koncilů neprováděl reformy přímo. Završitelem koncilu v Tridentu byl papež Pius V., z jehož podnětu byly vydány nově upravené bohoslužebné knihy (katechismus, breviář, misál). V rovině disciplinární to však byl sv. Karel Boromejský a jeho způsob provedení koncilních reforem uskutečněných v milánské arcidiecézi v 60. a 70. letech 16. století, se stal vzorem v podstatě pro všechny diecéze tehdejšího katolického světa. Provinciální a diecézní synody nezaměřily však svou pozornost jen na úlohu kněze a biskupa a jejich duchovní formaci, strukturu diecézních úřadů apod. Přesný právník duch sv. Karla však zasáhl i podobu liturgie, včetně stanovení podrobných pravidel a předpisů pro uplatnění umění při bohoslužbách (architektura kostela, vybavení), a to i praktické péče o ně (tento dekret je vlastně nejstarším předpisem o uchování církevního uměleckého dědictví). Akta milánské arcidiecéze byla mnohokrát vydávána a nechyběla v žádné významnější knihovně, včetně těch farních. To způsobilo, že byly dány jasné předpisy nutné pro účelnost bohoslužebných předmětů pro celou církev, a tak každý umělec byl nucen se jich držet. Otcové Tridentského sněmu plánovali vytvořit univerzálně platnou a trvalou liturgii, nemohli však dostatečně zohlednit proměny společnosti a důsledky pozdější industrializace a globalizace. Tato liturgie proto musela být reformována.

Reforma reformy ?

Největším limitem Druhého vatikánského koncilu je nejednoznačnost koncilních dekretů v disciplinárních záležitostech, vágnost formulací posilujících na jednu stranu pravomoci biskupských konferencí umožňujících přizpůsobení „místním podmínkám“, a na druhou stranu vzbuzujících dojem, že došlo ke zrušení všech předchozích pravidel. Překotnost s jakou byla obnova liturgie uváděna v život, nemá

v církevních dějinách obdoby. Stávající papež, ještě jako kardinál Josef Ratzinger, si v jedné ze svých knih stěžuje, že poprvé v dějinách se liturgie „tvorí“ u zeleného stolu a opomíjí se její organický růst. „*V dějinách liturgie je růst a pokrok, ale žádný zlom*“, tvrdí Ratzinger. Nový způsob slavení liturgie je obvykle spojován se jménem sekretáře pro liturgickou reformu Annibale Bugniniho (1912 - 1982), jehož komise měla uvést zásady koncilu do praxe. Vizuální podoba bohoslužeb, zvláště velkých papežských ceremonií pontifikátu Jana Pavla II. je dílem Bugniniho žáka a dlouholetého papežského ceremoniáře Piera Mariniho (nar. 1942). Dal papežské bohoslužbě více pastýřský ráz odstraněním přílišné zdobnosti bohoslužebných předmětů a rouch a rovněž vyšel vstříc požadavkům mediální podívané zvláště při pastoračních cestách Petrova nástupce. Marini je také autorem nových pohřebních a volebních obřadů římského biskupa. Uvolněný „ležerní“ styl ovládá vizuální stránku bohoslužby dodnes, mnoha kněžím a biskupům však chybí vytříbený umělecký cit Mariniho pro materiál a podobu liturgických předmětů, takže dávají přednost efektním napodobeninám mnohdy degradujícím bohoslužbu v laciné divadlo. Ruku v ruce s nedostatkem citu pro liturgii jde také ztráta smyslu pro posvátno a teologickou hloubku prováděných liturgických úkonů. Ani tato tzv. nová obnovená liturgie nemůže být trvalá, protože se společnost stále vyvíjí. I tato liturgie musí být reformována. Liturgie totiž stále potřebuje reformu.

Velkým problémem dnešní doby je nedostatek liturgického vědomí nejen u věřících, ale i u kněží, kteří podléhají dojmu, že oni jsou tvůrci liturgie a ve snaze zaujmout společenství shromážděné v kostele vytvářejí nové a nové dílčí formy vykonávání posvátných obřadů. Karl Rahner už v 60. letech kritizoval „volnou liturgickou tvořivost“. Vnitřní nekázeň duchovenstva v oblasti liturgie, stejně jako mnohých umělců zodpovědných za výtvarnou (vybavení a architektura kostela) či hudební složku bohoslužby je důsledkem představy, že Druhý vatikánský koncil zrušil všechna pravidla a zvyklosti v daných oblastech, ačkoliv pouze umožnil jejich uzpůsobení konkrétním podmínkám. Bez systematických katechezí hrozí, že v nových obřadech a znameních nebudeme brzy schopni našeho Pána najít. Při zhotovování nových liturgických rouch je nutno zohlednit zvláště kvalitní materiál a zdobení, pokud není projevem kvalitního řemesla, omezit na minimum.

„Liturgie je posvátnou hrou lásky“ (R. Guardini)

V roce 2005 byl zvolen Petrovým nástupcem významný teolog kardinál Josef Ratzinger, který přijal jméno Benedikt XVI. Už jen volbou jména ukázal program svého pontifikátu. Znovu je třeba čerpat z bohaté tradice reprezentovanou svatým Benediktem a jeho řádem, který svými kláštery – centry hlubokého duchovního a intelektuálního života, převedl svět od starověku k nové době. Ratzinger se jako univerzitní profesor a později jako kardinál horlivě hlásil k odkazu Romana Guardiniho (1885 - 1968), německého teologa propojujícího svět teologie a filozofie se světem umění. Ratzinger upozorňuje na to, že v liturgickém hnutí jsou dva směry: jeden racionalistický a puristický, odvolávající se na písmo a první křesťany. Představitelem byl např. liturgik Josef Jungmann (1885 - 1975). Druhý směr představuje Guardini. Zaměřuje se na středověk a pozdější dobu a zohledňuje i lidovou zbožnost a různé pobožnosti. Jde mu spíše o vnitřní, nejenom rozumové vnímání liturgie. Podle Ratzingera na koncilu zvítězil

první směr a nechce, aby se zapomnělo i na druhý. Jako papež se vrátil k některým starším prvkům papežské liturgie, např. začal opět nosit některé tradiční části oděvu (nejvíce zaujalo nošení tzv. camauro, červené pokrývky hlavy podšité hermelínem), proměnil podobu papežského pália: od východního typu na začátku pontifikátu po nynější formu s červenými kříži). Velmi vstřícným ekumenickým gestem bylo odstranění papežské tiáry i z osobního znaku ve prospěch mitry zdůrazňující pastýřský rozměr služby římského biskupa. Protože už v minulosti promýšlel limity liturgických reforem Druhého vatikánského koncilu a ve snaze zamezit polarizaci v církvi, kde rostly konflikty mezi tzv. tradicionalisty odmítajícími novou podobu mešního ritu a tzv. liberály, prosazujícími pouze její novou podobu, vydal v roce 2007 motu proprio *Summorum pontificum*, které se tento konflikt snažilo vyřešit stanovením mešního řádu misálu Jana XXIII. (upravený tridentský ritus) za mimořádný způsob slavení bohoslužeb po celém světě. Tato liturgická forma nebyla nikdy zrušena a všemu co s ní souvisí (tedy uměleckému dědictví minulých staletí, včetně bohoslužebných rouch) se má pro jejich ctihodnost a starobylost prokazovat potřebná úcta. V dopise doprovázejícím dokument vysvětluje: „*Co bylo posvátné pro předcházející generace, zůstává posvátným a velkým i pro nás, a nemůže být znenadáni zcela zakázáno nebo dokonce pokládáno za škodlivé.*“ Ve svém publikovaném životopise (*Můj život*) píše: „*Jsem přesvědčen o tom, že krize Církve, v níž se dnes nacházíme, je do velké míry závislá na kolapsu liturgie.*“

Bohoslužebný a kněžský oděv po Druhém vatikánském koncilu

V pokoncilní euforii odložili kněží své kleriky ve snaze více se přiblížit civilní společnosti, ale plody tohoto aktu zdaleka nejsou jednoznačné. Podobně jako u zasvěcených osob je i u kněží vnější oděv významným prvkem svědectví přítomnosti křesťanských duchovních hodnot ve společnosti. Zvláště v oblastech zasažených komunistickým vlivem odložení vnějších kněžských symbolů nošených na veřejnosti nechtěně korespondovalo s vládním programem odsunutí křesťanství pouze do sféry soukromého života. Určitým kompromisem je nošení kolárkových košilí ke společenskému obleku (tzv. clergy man) nebo v německých oblastech bílých cípátých límečků na černém podkladu (tzv. Priestergewand).

Mnohem složitější situace se týká užití liturgických rouch při bohoslužbách. „*Liturgická roucha nejsou divadelní kostým. Mají-li ještě [dnes] nějaký smysl, potom je tento smysl paralelní s účelností soudcovských nebo profesorských talárů. Jsou znamením strukturalizace vyspělé církevní obce a její touhy po katolicitě.*“ Těmito slovy charakterizuje Bonaventura Bouše v 60. letech 20. století ve své samizdatové *Malé liturgice* smysl a účel bohoslužebných oděvů. V současné době je na libovůli kněze, jaká roucha k celebrování liturgie zvolí, protože neexistují žádná závazná pravidla pro jejich podobu, materiál a zdobení. Podle *Všeobecných pokynů k římskému misálu* (2002) je hlavním kritériem k použití rouch, aby „*přispívala ke kráse posvátného úkonu*“. Tato byt dobře míněná formulace však rezignovala na nějaká konkrétnější pravidla, a protože dnešní kněží mají bohužel minimální rozhled v umělecké oblasti, vítězí jediné hledisko: nikoliv krása, ale peníze či v lepším případě snadná údržba. Dříve musela být roucha a jiné předměty užívané k bohoslužbě, posvěceny biskupem či jím pověřeným knězem, který je schválil či neschválil. To dnes chybí, a tak je dnešní liturgie zahlcena nekvalitními předměty,

Gustav Troger, Červená kasule, 1992.
Ateliér sester sv. Kříže v Bruck an der Mur, Štýrsko

Gustav Troger, Červená kasule, 1992.
Ateliér sester sv. Kříže v Bruck an der Mur, Štýrsko

kostelním nábytkem a rouchy. V pravomoci příslušných biskupských konferencí je předložit Apoštolskému stolci úpravy tvarů bohoslužebných rouch, aby dobře odpovídaly potřebám a zvyklostem jednotlivých zemí. Naši biskupové, pokud je mi známo, se k podobě parament nevyjádřili. Zmiňovaný text pokynů se k podobě také vyjadřuje pouze nepřímě: „*Krása a vznešenost rouch nezáleží v přemíře dodatečné výzdoby, ale v samotném materiálu a střihu.*“ Až prorocky působí slova Bonaventury Bouše, který ostře kritizoval starobylé střihy rouch, kterými však nechtěně vystihl současnou situaci: „*Rozpaky také vyvolávají všelijaké kuriózní střihy rouch, vymyšlených do sebe zahleděnými duchovními.*“ Tak od ukončení koncilu vznikly různé kompromisy mezi albou a svrchním kněžským rouchem: např. tzv. „casulum“ užívané v Německu v 70. letech (na bílém splývavém rouchu je druhé kratší v liturgické barvě) či v dnešní době oblíbené „albokasuli“ deformující střih hned dvou typů bohoslužebných rouch. Proti tradici jde také užívání alby v jiné než bílé barvě (tmavě krémové či rezné), vždyť bílá barva alby je odkazem na knihu Zjevení (3,5): „*Kdo zvítězí, bude oděn bělostných rouchem a jeho jméno nevymaže z knihy života*“ a popis Proměnění Páně v Markově evangelium (9,3) „*jeho šat byl zářivě bílý*“. Protože koncil znovu obnovil možnost koncelebrace jako bratrského „spoluslavení“ nutno upozornit, že zvláště hlavní celebrant a koncelebranti u oltáře mají působit bratrsky a jednotně, tj. osobitost jejich stylu oblékání (i liturgického) má zmizet ve prospěch jednoty manifestované rovněž shodným stylem oblékání (podobně

jako v mnišské komunitě je hábit jedním z viditelných symbolů jednoty společenství).

I v kněžském bohoslužebném odění můžeme pozorovat trendy (či dokonce módu?). V dnešní době je možné na základě používaných rouch vytvořit tři hlavní skupiny: klasický, římský a mnišský. Klasický styl je nejběžnější – splývavá roucha s obvyklými pruhy a vcelku umírněným zdobením, materiálově nevyhraněným s důrazem spíše na praktičnost používaného roucha a jeho nízkou cenu. Styl římský má zalíbení v nákladnějších materiálech (hedvábí) a větší míře zdobení (zlatá výšivka, krajka), co se tvaru roucha týče, používá tvar jak gotický, tak tzv. římskou basičku. Velmi zajímavý je styl mnišský, inspirovaný v řeholním prostředí, využívající minimum zdobení a prostých vesměs vlněných látek oblíbený zvláště v 70. letech minulého století. Dnešní mladí kněží se k němu s oblibou vrací a obohacují ho o množství nefunkčních zbytečností (např. kapuce u alb aniž by byli řeholníky).

V dnešní době je nejvíce rozvinutou oblastí liturgického umění Německo, které v mnohé udává tón ostatnímu světu. Pastorační nutnosti stály za vznikem zvláštních oděvů pro pastorační asistentky a rozdatelky svatého přijímání, lektorské a akolytské štol (insignie) apod. Za zvláště aktuální však nutno promyslet při zvyšujícím se počtu dospělých křtěnců podobu křestního bílého roucha, např. zda má mít podobu křestní štol či upravené alby?

Radek Martinek,
radek.norbert@seznam.cz
Autor je knězem a historikem umění

*Paolo d'Orazio, Kasule „Spes (Naděje)“, 1992.
Paramentenhaus Wefers, Kolín nad Rýnem*

